

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnine vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 32 D, pol leta 16 D, četr leta 8 D. Izven Jugoslavije 56 D. Naročnina se pošlje na upravnost Slov. Gospodarja v Mariboru, Koroška cesta 5. List se do pošilja do odgovredi. Naročnina se plačuje v naprej. — Telefon interurban št. 113.

Posamezna številka stane 1.50 din. Poština plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

30. številka.

MARIBOR, dne 9. julija 1925.

59. letnik.

Pred R. R. vlado.

O pogajanjih med radikalno in Radičeve stranko prihajajo iz Beograda najrazličnejše vesti. Eni pravijo, da so se pogajanja koncem pretečenega tedna še prava začela, drugi, da so že pri kraju, tretji, da vse skupaj niti ne zasluži imena pogajanji, ampak da je vse skupaj samo razgovaranje ali nekaka zavlačevalna prevara radikalnega vodstva itd. O pogajanjih ali razgovorih pišejo listi vseh strank in struj in bo jasno, da se da lahko največ na poročevanje tistih, ki stojijo popolnoma izven vsega tega, pa naj se imenuje pravo pogajanje ali prava mešetarija. Med to stran je treba pred vsem prijeti beograjski dnevnik »Novosti«, ki ga izdaja bivši srbski minister in poslanec Joca Jovanović, sedaj narodni poslanec zemljoradniške stranke. »Novosti« često navajajo dejstva, ki vzbujajo sum, da je vse skupaj zavlačevanje, ki je sedaj po verifikaciji vseh mandatov še posebno potrebno vodstvu radikalne stranke.

Da Pašič ni mož sporazuma, je znana stvar, ne sme se pa tudi pozabiti, da se on tako star in tako bolan še ni umaknil iz vodilnega mesta. Saj ni pustil, da bi si radikalni poslanci vodstvo sami izbrali, ampak je sam kratkomalo imenoval tričlansko vodstvo kluba in stranke. To vodstvo je koncem pretečenega tedna s tremi radičevci sicer že podpisalo neko objavo o pogajanju, ki pa ne pove drugega kot to, da so se trije zastopniki radikalov in trije zastopniki Hrvatov ob tej in tej uri stali in izmenjali svoje misli. Važno je tudi to, da vse trije imenovani radikalni voditelji skupaj ali pa posmezno hodijo k bolanemu Pašiču na dom po navodila.

Da so tudi v Zagrebu mnenja in stališča glede pogajanja in sporazumevanja različna, je razumljivo. P. Radič in še dva druga poslanca, ki vodijo sedaj hrvatsko seljaško stranko ter se pogajajo z radikali, vedno molčijo, da ne bi imeli radi kakršnihkoli izjav neprilik pozneje enkrat, ko bo vsem jasno, kaj se je izčimilo iz pogajanji ali razgovorov. Zagrebško časopisje je v glavnem razdeljeno na dva tabora; eden pričakuje vse najboljše, drugi pa zasleduje ves razvoj ter tudi ne skriva najrazličnejših pomislekov na podlagi dejstev, ki jih tudi nepristranske beograjske »Novosti« omenjajo.

Edino samostojni demokrati imajo kot na migljaj isto mnenje v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani, samo da se ta mnenja prav smeršno menjajo. Najprej so Pribičevič-Žerjavovi glasniki složno vpili, da o pogajanjih med radikali in radičevci sploh ni govora, ker so radikali del »nacionalnega« bloka. To so pripovedovali z namigovanjem, da ima v tem bloku Pribičevič glavno besedo. Nekaj časa so trdili, da je vsaka vladna spre-

membra nemogoča, potem so pa kar čez noč začeli pripovedovati, da bi radičevci končno le lahko prišli v sedanjo Pašič-Pribičevičovo vlado, kar pomeni, da bi samostojni demokrati na vsak način ostali na oblasti. Radikal, ki že toliko časa pišejo in govorijo o pogajanjih in o sporazumevanju, pa še nikdar niso rabili imena »nacionalni blok«, ampak so vedno govorili o svoji in o Hrvatski seljaški stranki. Končno so dali še službeno objavo o pogajanjih in tu se zopet imenujejo zastopniki radikalne stranke in ne zastopniki ali člani »nacionalnega bloka.«

Spremembe samostojno-demokratskega mišljenja o razvoju dogodkov so prav razumljive. Ko je Pribičevič videl, da ga radikalne vprašajo za dovoljenje glede razgovaranja s Hrvati in da ne bo mogel preprečiti vstopa radičevcev v vlado, je mislil samo na to, kako bi on sam postal v vladi. Razni beograjski listi, ki podpirajo Pribičeviča, so pisali najprej, da bi lahko Hrvati prišli kvečemu na prazna mesta sedanje vlade, danes pa že pišejo, da bi v novi vladi na vsak način postal sam Pribičevič, dočim bi nekateri njegovi tovariši dobili državna podtajniška mesta mesto ministrstev. Koliko so razumljive želje samostojnih demokratov, v toliko se mora pa svet čuditi, kako se morejo voditelji te politične skupine sami tako smeršiti. Vodja te stranke ves čas dokazuje, da hočejo radičevci radikale samo goljufati in da se z Radičem sploh ne da razgovarjati, ker je vele izdajalec. Sedaj je pa ta isti vodja pripravljen sedeti z »veleizdajalcem« Radičem na vladi, samo da ga ne mario ne radikali in ne radičevci.

Zadnja poročila pravijo, da so se radikali in radičevci že tako daleč pobotali, da se že sestavlja RR vlada. Znane lastnosti vodstva radikalov kakor tudi radičevcev odpirajo možnost vseh pomislekov, RR strankarski sporazum bo pa le imel svojo dobro stran, če bo odletela Pribičevičeva nasilna skupina.

Shod županov in zaupnikov SLS. za ptujski okraj.

Na praznik sv. Petra in Pavla so se zbrali v Ptiju resnični predstavitelji naših kmetijskih in delavskih slojev iz ptujskega okraja. Prišlo je 60 županov in krog 200 najodličnejših zaupnikov; ti so izrazili v svojih sklepih in spomenicah mišljenje in zahteve ljudstva, ki niso važne le za ptujski okraj, temveč za kmetsko ljudstvo vseh.

Znani kmetski narodni bojevnik I. Vršič, župan pri Sv. Marku, je vodil zborovanje in poslanec Ivan Ves-

jak je v dveurnem govoru obravnaval državno gospodarstvo, posebje še je govoril o novi carinski tarifi, o prevoznih tarifah, o davkih in monopolih, o gospodarskih potrebah ptujskega okraja, o ptujski gimnaziji in končno o politični situaciji.

Po njegovem izvajjanju so bili predlagani in soglasno sprejeti sledeči sklepi:

I. Spomenica na ministrski svet v zadavi carin.

Ta se glasi:

Na svojem sestanku dne 29. junija 1925 so po referatu poslanca I. Vesenjaka zastopniki občin in zaupniki organizacij ugotovili sledeče:

1. Nova carinska tarifa obdrži izvozno carino na glavne poljske pridelke in na živilino: konje, govedo, svinje, perutnino itd. in to v takšni meri, da je konkurenca na svetovnih inozemskih tržiščih deloma znatno otežena, deloma sploh onemogočena že radi naše izvozne carine same, ne oziraje se na uvozno carino držav, kamor so naši kmetijski proizvodi namenjeni.

2. Uvozna carina na železo, posebje pa na vsakovrstne stroje in kmetijsko orodje, je takšna, da je na bava taistih naravnost onemogočena. S tem se direktno ubija intenzivno, smotreno in relativno ceno obdelovanja zemlja, kar se v naši pretežno poljedelski državi brezpogojno ne bi smelo goditi.

3. Na živiljenjske vsakdanje potreščine, kakor posebje na bombaževo in volneno ter platneno blago so predvidene tako visoke carinske postavke, da si jih sira mašnjevi državljanji in posebje delavci in mali posestniki sploh ne bodo mogli nabavljati.

4. Nova carinska tarifa je v prvi vrsti brezmejno kruto fiskalna, v drugi vrsti hoče neumestno zaščititi na neprimeren način našo živiljenja zmožno, in celo našo živiljenja nezmožno industrijo, ubija pa gospodarsko eksistenco in onemogočuje napredek kmetijstva ter neizprosno vodi v obuboževanje.

Zaradi tega od ljudstva izvoljeni župani in zaupniki proti takšni tarifi najodločnejše protestiramo in zahtevamo:

a) Izvozna carina v svrhu pospeševanja našega gospodarstva se ukine.

b) Uvozna carina na železo, na vsakovrstne poljedelske stroje in kmetijsko orodje in na industrijske stroje se naj tudi ukine, da se omogoči intenzivno kmet gospodarstvo.

c) Carina na bombaževo, volneno in platneno blago se naj zniža na minimum.

V tem smislu je sistematično predelati celo carinsko tarifo in jo tako spraviti v sklad z živiljenjskimi potrebbami ogromne večine državljanov.

naprej videl mrlja vrhu mrlja. Luna je bledo sijala na nevi; bili so beli kot sneg. Nekateri so imeli široko odprt usta in oči; drugi so ležali z obrazom na tleh, torbico za patrono in telečnjak so imeli na hrbitu in krčevito z roko držali puško. Vse to sem videl grozno razločno, zobje so mi šklepetali od groze in straha.

Hotel sem poklicati na pomoč, a čul samo slaboten glas kakor ihtenje otrokovo. Obupan sem se zopet zgrudil. A slab klic, ki se je razlegel po tišini, je polagoma vzbudil druge, ki so prihajali od vseh strani: vsi ranjeni so mislili, da prihaja pomoč, in kdor je mogel, je klical. Toklicanje je trajalo nekaj minut, potem pa je zopet vse utihnilo. Slišal sem samo še počasno hrkanje konja, ki je ležal blizu mene za mejo. Hotel je vstati in videl sem, kako je dvignil glavo na dolgem vratu, potem pa se je zopet sesedel.

Vsled napora se mi je rana zopet odprla. Znova sem čutil, kako mi je kri curljala pod roko. Zaprl sem oči, čakajoč smrti in vseh nekdajnih dogodkov iz časov prve mladosti sem se spomnil kot sanj — raznih stvari v vasi, ko me je uboga mati še gugala na rokah ter me uspavala s pevanjem, male sobice, stare postelje, našega psa, ki se je igral z mano ter me valjal po tleh semertje, očeta, ki je zvečer s sekiro na ramu vesel prihajal domov, me jeman na široke roke ter poljuboval . . .

»O uboga mati . . . ubogi oče!« sem si mislil. »Kobi bila vidva vedela, da sta vzgajala svoje dete s tako ljubezljivo in skrbjo samo zato, da nekoč bedno pogine, samo, dači proč od vseake pomoči! . . . Kako bi bila žalostna, kako bi preklinjala tiste, ki so ga spravili v tak položaj! . . . Ah, ko bi bila zdaj tukaj! . . . ko bi vaju le mogel prositi odpuščanja za trud in skrb, ki sem jo vama delal!«

In pri teh mislih so mi solze tekle po licu, žalost mi je dvigala prsi — dolgo sem potihem ihtel.

Kmalu so mi prišli na misel tudi Katarina, teta Marjeta in dobr in gospod Gulden, in to je bilo grozno! Vse, kar sem si predstavljal, je bilo podobno igri, ki se godi pred vašimi očmi: videl sem njih strmenje in strah, ko so čuli novice o veliki bitki, videl, kako je šla teta Marjeta vsak dan po veliki cesti na pošto, dočim je Katarina v molitvi čakala nanjo, videl sem, kako je gospod Gulden

LISTER.

Zgodbe napoleonskega vojaka.

Francoški spisal Erckmann-Chatrian; preložil Al. B.

15. nadaljevanje.

Moralo je biti okrog šeste ure. Sovražnik se je bil polstil vseh hiš in je polnil vrtove, vaško cesto in stranske ulice. Jaz sem se tresel mraza po vsem telesu. Čelo sem naslanjal ob kolena ter bil ves trd in omamljen. Grmenje topov me je zopet zdramilo. Topa na vrtu in nekaj drugih, ki so bili postavljeni više gori v vasi, so streljali ter z vsakim strelom razsvetljevali glavno cesto, po kateri so se gnetli Prusi in Rusi. Streljali so tudi iz vseh oken. A vse to ni bilo niti proti streljanju Francozov tam na griču. In spodaj v dolini je drla sem gori mlada garda v brzočetu v strnjene kolonah, polkovniki, poveljniki in generali z visoko dvignjenimi sabljami na konjih sred bajonetov. Vse je bilo zavito v sivo meglo in le trenotno razsvetljevano od ognja osemdesetih topov, katere je dal cesar strniti v eno samo baterijo, da podkrepi naskok. Teh osemdeset topov je delalo strašno bobnenje; in staro poslopje, ob katero sem se naslanjal, se je kljub oddaljenosti treslo do tal od tega. Krogle so na cesti podirale cele vrste Prusov in Rusov kakor kosa travo; zdaj je bila vrsta na njih, da se razmalknejo!

Za nami sem slišal odgovarjati sovražno artiljerijo in si mislil: »Moj Bog! Ko bi zdaj le Francozi zmagali, potem bodo vsaj pobrali uboge ranjence. Prusi in Kozaki bodo mislili samo na svojce in nas vse pustili poginiti.«

Na seržanta nisem pazil več. Gledal sem samo, kako so pruski topnici topove nabijali, merili in sprožili. Prekljinjal sem jih iz srca ter z veseljem poskušal klice: »Zivio cesar!«, ki so prihajali iz doline. Razločno jih je bilo slišati v premorih med topovskimi salvami.

Slednjič so se čez dvajset minut Prusi in Rusi pričeli umikati. V gručah so drli nazaj po cesti, v kateri smo bili

mi, da se ustavove na bregu. Klici »Zivio cesar!« so se čedalje bolj bližali. Topnici pred nami so se žurili kot zbesneli, a tri ali štiri krogle so padle med nje, razdrobile eno kolo ter jih obsule s prstjo. En top je padel po strani, dva topnici sta bila ubita, dva druga ranjena. Kar me je nekdo zgrabil za roko — obrnil sem se in ugledal starega seržanta, ki me je gledal, dasi napol mrtev ter se pri tem divje smejal. Skedenjska streha se je sesula, zid se je skrivil in nagnil, a še pazila nisva na to. Videla sva samo poraz sovražnika in med groznim pokanjem in grmenjem slišala samo vedno bliže prihajajoče klice naših vojakov.

Naenkrat je seržant prebledel kot zid in zaklidal: »Tukaj je!«

In na kolenih se je nagnil naprej, z eno roko se je upiral ob tla, drugo pa dvigal ter kričal na ves glas:

»Zivio cesar!«

Potem je z obrazom padel na tla ter se ni več ganil.

In ko sem se jaz, da bi kaj videl, tudi nagnil naprej, sem ugledal Napoleona, kako je mrzel in miren sred streljanja dirjal gori po bregu. Klobuk je imel potisnjeno na veliko glavo, ogrnjen v siv, odprt plašč in počez čez beli telovnik rdeč trak. Vse se mu je umikalo. Pruski topnici so pustili pri miru svoje topove ter poskakali čez vrtni zid, ne zmenič se za kričanje častnikov, ki so jih hoteli zadržati.

Videl sem vse te podrobnosti, ki so se s plamenecimi znamenji vtisnile v moj spomin. Od tistega hipa naprej pa se ne spominjam ničesar več, kajti v trdni nadi na našo zmago sem izgubil zavest ter ležal kot mrtvec med drugimi mrtvenci.

XIV.

Sredi nočnega miru sem se zopet predramil. Oblaki so šli preko neba in luna je gledala na opustošeno vas, prevrnjene topove in nakopičene mrtve, kakor od početka sveta gleda na žuborečo vodo, klijičo travo in jeansi na padajoče listje. Clovek ni nič v primeri z večno naravo — to umirajoči bolje umejo od drugih.

Nisem se mogel ganiti in strašno me je bolelo. Gibati sem mogel samo desno roko. Vendar se mi je posrečilo, da sem se dvignil ob komolcu. Zdaj sem daleč po ulici

II. Ministru za javne zgradbe je bila odpolana sledeča spomenica:

Gospod minister!

Ptujski okraj ima razmeroma veliko omrežje okrajin, ki so na neugodnem terenu ter služijo tudi kot tranzitne ceste drugim okrajem.

Vzdrževanje teh cest zahteva ogromne svote in naš okraj je moral prenapeti svoje finančne zmožnosti. V tekočem letu mora pobirati 500% doklade k državnim direktnim davkom. To pa je na eni strani vsled gospodarske krize prebivalstvu trajno naložiti nemogoče, po drugi pa so na drugi strani prispevki kljub temu nezadostni.

Da je prišel okraj v takšno stanje, leži vzrok tudi v dejstvu, da od strani državne uprave za utemeljene svoje vloge in zakonite svoje zahteve ni našel dovolj razumevanja.

Omenjam k temu še dejstvo, da morajo naše politične občine v prvi vrsti za ceste in šole pobirati od 50 do 1000% občinskih doklad, kakor kaže priloženi izkaz. Na ta način je ljudstvo z dajatvami preobremenjeno in okraju preti ne samo splošen zastoj, temveč naravnost obubožanje.

Da se ohranijo ceste in mostovi vsaj v dosedanjem stanju, je nujno potrebno, da ministrstvo za javne zgradbe-

a) izplača okraju zaostale dolžne prispevke iz našega državnih in deželnih prispevkov;

b) stavi v svoj proračun za ptujski okraj večje demarne svote;

c) da za nujno potrebna dela pri mostovih dovoli enkratno izredno podporo v znesku 100.000 din.

Iz vsakovrstnih vlog in osebnih posredovanj, pa tudi iz uradnih poročil gradbene direkcije je nujnost in utemeljenost naših zahtev več kot jasna. Zato računamo, da visoko ministrstvo našim prošnjam in zakonitim zahtevam ugodi.

III. Glede prevoznih na železnicah za blago se zahteva od ministrstva za promet:

1. Da se s 15. septembrom 1923 povišana prevoznina za prevoz konj, govedi in svinj v znesku 30% ne le zoper odpravi, temveč v novi vozni tarifi zniža pod postavko, kakor so bile pred 15. septembrom 1923.

Ravno tako se mora odpraviti 100% povišanje prevoznine za brzovozno blago, ker je to v interesu prometa s pridelki, kateri se naglo kvarijo, pa tudi ne prenesejo tako visoke prevoznine.

Znižati se mora nadalje tudi prevoznina na prazno posodo, na zaboje in košare ter sličnim predmetom, ki služijo prevozu kmetijskih pridelkov na mestne trge.

Za pospeševanje našega izvoza je treba v novih železniških tarifih predvideti posebne ugodnosti za izvozno blago, da se s tem pospešuje izvoz in olajša konkurenca na svetovnih trighih.

IV. Ptujska gimnazija.

Ker se je raznesla vest, da je posebna komisija pri ministrstvu prosvete med drugimi predložila ukinitev 7. in 8. razreda ptujske gimnazije, so zborovalci na naslov ministrstva prosvete podpisali in poslali posebno spomenico, kjer z vso odločnostjo ugovarjajo proti predlogu one komisije ter zahtevajo, da ostane ptujski zavod v celoti.

sam sedel v svoji sobi ter čital v časopisu, da je tretji armadni zbor več trpel nego drugi, kako je glavo povešajoč hodil po sobi gorindol ter pozno in zamišljen sedal k delavnici mizi. Moja duša je bila pri njih doma: rekel bi, da je s teto Marjetko čakala na pošti, potrta se je z njo vracala v vas, videla je Katarino v njenem obupu.

Potem je šel neko jutro poštni sel Rödig v bluzi in z malo usnjato torbico v Vier-Winden. Odprl je hišna vrata in teti Marjeti, ki je kar strmela, izročil veliko pisanje. Katarina je stala za njo, bleda kot mrlč — bil je moj mrtvaški list, ki je bil pravkar prišel po pošti. Slišal sem v srce segajoče ihtenje Katarine, ki se je bila zgrudila na telo, in tožbe tete Marjeti, ki so se ji bili razvozljali sivi lasje, kako je kričala, da je ni več pravice na svetu ... da bi bilo za siromake najboljše, ko bi jih sploh ne bilo na svetu, ker jih je Bog zapustil! ... Blagi gospod Gulden jo je prišel tolazit. Ko pa je vstopil, je tudi on pričel ihteti. Vsi skupaj so jokali in klicali v nepopisni žalosti:

»O ubogi Jože! ubogi Jože!«

To mi je trgalo srce.

Potem mi je prišlo na misel, da bi trideset do štiri deset rodin na Francoskem, Ruskem in Nemškem dobilo isto poročilo, in da bi včasih utegnilo biti še groznejše, ker je mnogo nesrečnikov, ki so ležali tu na bojišču, imelo še očeta in mater. Vse to se mi je zdelo kot prokletstvo, kot človeškega rodu silen in obupen klic, ki sega do neba.

Zdaj sem se spomnil tudi tistih ubogih pfalzburških žena, ki so za časa velikega umikanja iz Rusije molile v cerkvi, in umel sem, kaj se je takrat godilo v njih dušah ... Spomnil sem se, da bo tudi Katarina kmalu hitela tja in da bo leta in leta molila ter se me spominjala ... In vendar mi je dobro delo, da sem gojil v srcu tako zupanje do nje ter bil prepričan, da bo ohranila svojo ljubezen do poznih let, me vedno imela pred očmi in da ne bo vzela za moža nikogar drugega.

Tako so bile moje misli, kajti vedel sem, da sva se ljubila od mladih nog in da me nikdar ne bo mogla pozabiti. Bil sem tako ginjen, da so mi neprestano solze tekle po licu.

Proti jutru je pričelo rositi. To enakomerno šumenje

ve dobro, da razveseli ljubljenega strička najbolj, ako mu prinese omot učinkovitih »TORO prsne karamele«. Od nešteto navdušenih ljudi vedno v uporabi, vplivajo blagodejno na prebavo, proti kašlju, prehlajenju, hribovosti, katarju ter se dobijo za samo 3 dinarje pri vsakem trgovcu ali lekarni.

V. V zadevi davkov

zahtevajo v smislu predlogov Jugoslovanskega kluba zvišanje eksistenčnega minimuma na 20.000 dinarjev in prvotno lestvico, kakor se je začela svoj čas pri 1200 K. Glede prenosnine odobravajo zahtevo Jugoslovanskega kluba, da se taiste izpremenijo tako, da bodo mala posestva, ki ne morejo sama preživljati rodbine, sploh pre nosnega davka in desetka prosta, večja pa naj plačajo od 1½ do 3% po vrednosti in vrsti sorodstva.

Posebej pa zahtevajo zborovalci znižanje monopolskih cene na sol.

VI. Zborovalci so na stališču,

da se mora Pribičevičev predlog o ljudskih šolah z vso odločnostjo pobijati in zahtevajo kot starši in davkoplačevalci slovensko in krščansko vzgojo v šoli.

VII. Politično poročilo

svojega poslanca g. Vesenjaka vzamejo z odobravanjem na znanje ter izrekajo njemu, kakor celemu Jugoslov. klubu svoje zaupanje.

Tako so naši župani in zaupniki zopet dokazali, da se ne plašijo ne potov ne stroškov, kadar je treba povzdigniti glas za interes ljudstva.

Kmetijska dela v mesecu juliju.

V splošnem in pri živini.

V mesecu juliju zajde naša zemlja na takšna pota v planetnem sistemu okrog solnca, ki nas osrečijo z obilno mero solnčne topote — tega največjega daru božanske narave. Najbujnejšo vegetacijo opažamo v topilih in solnčnih krajinah, aka imajo ob enem tudi dovolj podnebne vlage, kakor v nekaterih krajin Afrike in Južne Amerike. Poslužimo se torej solnčne topote in žarkov v najizdatnejši meri ter se ne skrivajmo preveč v senco v solnčnih dneh.

Pripravimo škedenj za mlatev in žitnice za shrambo žita. Mlatilnico, aka jo imamo, namažimo s strojnimi oljem in pregledajmo posamezne dele, ali so popolnoma v redu, da se izognemo prekinjanju med mlativo. Ob napornem delu in v hudi vročini ne zavživajmo preveč alkoholnih pijač, ker bi to lahko imelo smrtnne posledice vsled solnčarice. Najprikladnejša jedila za delovnega človeka po leti so močnata jedila, sočivje, sadje in zelenjava. Tudi kislo mleko kot hrana v vročem poletnem času je vsega priporočila vredno Kopajmo se v vročih dnevih v potoku, s čemur osvežujemo telo in krepiamo zdravje v značni meri, ne glede na to, kako neprijetno je bivati v bližini človeka, ki si ne umiva potnega obraza in svojih potnih nog.

Govede in konj ne gonimo na prehudo vročino ter jih kopajmo, ako imamo za to primereno mesto. Pazimo, da imajo svinje in perutnina zmirom dovolj sveže pitne vode. Zapiranje kokoši v drvarnice je indirektno trpinčenje živali, ki so ustvarjene za to, da si isčejo hrane (razno golazen) tudi na prostem. Kdor kokošim ne more nuditi gibanja po trati in pašnikih, naj rajši prepusti kurjerejo drugim, ki imajo sredstva in potrebne pripomočke za to gospodarsko panogo. Držanje kokoši med zidovjem v mestih je dedščina svetovne vojne, ko je človek bil primoran stikati neprestano po vrihi za svojo prehrano, da se je obdržal pri življenju, v današnjih razmerah pa je takšno ravnanje nerentabilno in neumestno.

Prehod od materinega mleka na drugo hrano prav mlađih živalih naj se izvrši previdno in počasi, da preveč ne zmršavijo in v rasti ne zaostanejo. Pomnimo, da nežen želodec mlače živali ne more prebavit surove vlaknaste krme, kakor jo prebavlja želodec starejše živine. Zategadelj je teletom po odstavtvitvi od mater pokladati razen zelen ali suhe krme tudi nekoliko otrovov, pujskom pa lažje prebavliva krmlila, kakor kuhan zelenje, kuhan krompir in mrkev ter posneto mleko. Deteljo je dajati pujskom le kot nameček.

Topel in gost dež pospešuje rast gob v lesu. Obilna podnebna vlaga v juniju in v juliju je koristna za travo in gobe, a škodljiva za vinograde in snopje na polju. Radi tega je nastal pregovor, ki se glasi:

Gob če v lesu najde se veliko, vinograd pokaže slabo sliko. In na njivi snopje bode kliči, na Medardovo če je rosilo.

V vinogradu.

Povezujmo poganjke vinske trte, ki so nanovo zrasli, da se ne nagibljejo na sosedne trte in ne ovirajo

po strehah, na vrtu in ulici je oživljalo tihoto. Mislim sem na Boga, ki od početka vseh časov dela vedno isto, ki mu je moč brez meje in ki odpušča grehe, ker je vsedobrot. Upal sem, da odpusti tudi meni vpričo mojega trpljenja.

Ker je močno rosilo, se je nazadnje napolnil mali jarek poleg mene. Zdaj inzaj je bilo slišati, kako se je v vasi podrl zid, sesula se streha. Živali, ki jih je bil preplašil bojni hrup, so se zopet pomirile ter ob zori zopet prisle na dan. V sosednjem hlevu je meketala koza in velik pes se je s povešenim repom plazil okrog ter si ogle doval mrtvece. Ko ga je bil konj zagledal, je pričel silno prhati; morda ga je imel za volka, in pes je pobegnil.

Spominjam se vseh teh podrobnosti, ker človek pred smrto vse vidi, vse sliši. Skoro, kakor bi si govoril: »Glej in poslušaj ... kajti kmalu ne boš videl in slišal ničesar več na tem svetu.«

Še veliko bolj mi je ostalo v spominu — in tega bi ne pozabil nikdar, če bi tudi dočakal sto let! — da sem v daljavi slišal kakor šum glasov. O, kako sem se zdramil! kako sem vlekel na uho! ... kako sem se vzrvnal na komolcu, da bi zakljal na pomoč. Bila je še noč, vendar je nebo že prepregel bled dnevnih svit. V daljavi je v dežju, ki je rezal zrak, neka svetloba omahovala po polju ter se ustavila tu in tam, in potem sem videl črne postave, ki so se ustavljale ter se pripogibale. Bile so le sence, a tudi drugi so videli luč, kajti od vseh strani so se oglasili vzdih, stoki, glasovi, ki so bili tako slabci, da bi jih bil človek imel za ihtenje majhnih otrok, ki kličejo svoje matere.

Moj Bog, kaj je življenje? Odkod to, da se nam zdi, kot bi imelo tako veliko veljavno? Zakaj se bolj nego vsega drugega na svetu bojimo izgube te borne sapice, ki nam vendar povzroča toliko solza in trpljenja? Kaj nam je vendar še očeta in mater. Vse to se mi je zdelo kot prokletstvo, kot človeškega rodu silen in obupen klic, ki kličejo svoje matere.

Kdo to ve? Tisočletja se ljudje prepirajo zaradi tega, vse razmišljajo o tem, a nikdar tega ne more razložiti.

V svojem koprnenju po življenju sem gledal luč, kakor vtapljači se človek gleda na breg ... krčevito sem se držal pokoncu, da sem z očmi mogel slediti luči in srce mi je trepetalo od upenja. Hotel sem klicati, a niti glas

mi ni bilo z ustreznim: šumenje padajočih kapljic v drevesih in po strehah je zamorilo vsak glas. In vendar sem se tolatal: »Čujejo te ... že gredol! ... Zdela se mi je, da svetilka prihaja po vrtni stezi in luč na vsak korak postaja večja. Ko pa je nekaj minut omahovala po bojišču, je polagoma izginila v grapi.

Brezzavesten sem se zopet zgrudil na tla.

XV.

Zavedel sem se zopet v velikem, lopi podobnem, s tebri podprtrem skedenju. Nekdo mi je dajal piti vina in vode, kar se mi je zdelo jako dobro. Ko sem odprl oči, sem ugledal starega vojaka s sivimi brki, ki mi je glavo držal pokoncu ter mi k ustnicam pritiskal posodo z vodo.

»Kako je kaj?« je vprašal dobrodošno. »Boljše!«

Nehote sem se mu nasmehljal, ko sem se spomnil, da sem še živ. Prsi in levo ramo sem imel trdo povezano. Sicer me je še peklo, a se nisem zmenil za to — saj sem bil živ.

Najprej sem pričel ogledovati debele tramove, ki so se križali nad mano, in strešno opeko, skozi katero je na nekaterih mestih sijala dnevna luč. Čez nekaj minut sem okrenil glavo in spoznal, da sem ležal v prostornem skedenju, v kakršnih tamoznih pivovarcih shranjujejo kadi in vložove. Okroginočrog na žimnicah in slamnjakih je ležalo mnogo ranjencev. Nekako v sredi pa je bil štabni zdravnik z dvema pomočnjkoma, vsemi z zavihanimi rokavji; ravnos so na veliki kuhiški mizi nekomu nogo jemali proč. Ranjenc je ječal. Za njimi je bil cel kup odrezanih nog in rok — lahko si je misliti, kakšne misli so me obhajale ob tem pogledu.

Pet ali šest pešcev je ranjencem streglo s pijačo in vrčev in kopic.

Največji vtis pa je delal name štabni zdravnik z zavihanimi rokavji, ki je rezal svojo pot, ne zmeneč se za stakanje. Imel je velik nos in udrti lica ter se vsak hip zadral nad svojima pomočnjkoma, ki mu nista dovolj hitro podajala nože, pince, bombaž in platnene krpice, ali pa nista takoj z gobo obrisala krvi. Kljub temu delo ni šlo počasi izpod rok, kajti prej nego v četr ure so bili odrezali že dve nogi.

drugih opravil v vinogradu. Vez enoletnih mladič vinške trte moremo poenostaviti ali celo prihraniti, ako odgojujemo trto po Oberlinovem načinu (alzaška vzgoja) ali po zboljšanem oppenheimskem načinu. Pri zadnjem načinu rastejo mladike med dvema paralelna pritrjenima žicama, ki se premakneta navzgor, čim je nastala potreba vezanja, in so se mladike začele obešati čez žico. Škropimo v tretjič, ako obstaja nevarnost, da bi se vsled neugodnega vremena pojavile trte bolezni, peronospora ali oidij. Na 100 l vode vzamemo 1½ kg bakrene galice in raztopino pomešamo z apnom (neutraliziramo). Apna je zadost, ko postane delči lakmusov papir lahko moder, beli fenolftalein-papir pa karminastorčeč, ako ga pomočimo v raztopino. Če hočemo škropiti obenem tudi proti oidiju, tedaj pridemo raztopini bakrene galice in sicer, ko je že gotova, 2½–3 kg salojidina na 300 litrov mešanice. Če žveplamo proti oidiju z žvepljenim prahom, tedaj storimo dobro, ako pridemo tudi bakreni prah (zdrobljeno modro galico) kar nadomestuje posebno škropljenje proti peronospori in proti pikcu. Pokončujmo grozdnega sukača, ako se je pojavil v večjih množinah, z raztopino 3 kg mazavega mila in 1½ kg mrčesnega praška na 100 litrov vode. V tem slučaju škropimo z razpršalnikom posebne vrste, ki oddaje močen tanek curek na gnezda. Gosenice grozdnega sukača zatirajo prav dobro tudi otroci, ako jih s priostrenimi klinčki pobirajo iz razvetja in jagod. V drugi polovici julija je treba kopati tretjo kop. S tem pospešimo rast lesa v mlajših nasadih, v rodnih vinogradih pa mehčanje in zoritev grozdja. V plitvo zrahljanih in plevela prostih vinogradih ne plesni grozde tako rado, kakor v zanemarjenih in s travo poraščenih. Nevarnost peronospore je tudi mnogo manjša, če smo opravili drugo in tretjo kop ob lepem vremenu.

V sadonosniku.

V mladih sadovnjakih odstranjujmo z ostrom nožem poganjke, ki včasih zelo bohotno rastejo po deblu in iz divjaka pri tleh. To storimo sedaj tem lažje, ker je seno pod drevjem pokošeno ter imamo priliko pregledati mlado drevje od vrha do tal, ne da bi delali škodo po travi. Da moremo odstraniti divje poganjke iz tal, je treba zemljo nekoliko odkopati. Pri tej priliki prerahljamo tudi nekoliko drevesni kolobar, kar je za uspešno rast mladega drevja, kakor smo že omenili pri kmetijskih delih v aprilu, velike važnosti. V drevesnici prikrajšujmo stranske in ojačevalne poganjke po deblu tako, da dobimo na jesen golo deblo s 4–5 vejicami kot nositeljicami bodoče krone. Napačno bi bilo odstraniti te poganjke vse hkrati in poprej, ker bi ostalo drevesce na ta način šibko in rane bi ne mogle dobro zaceliti. Koncem julija je treba misliti na okulacijo. Pregledajmo divjake in porežimo vse poganjke, ki so morebiti vzrastli iz debelca do 15 cm višine od zemlje. Drugih poganjkov ne prikrajšujmo, ker bi škodovalo. Z okovanjem ob suhem vremenu dosežemo, da se bodo lupili vsi divjaki, ki jih mislimo meseca avgusta očeslati. — Pobirajmo piškavo sadje sproti in ga pokuhajmo svinjam. Na ta način zatiramo najuspešnejše jabolčnega tončiča, ki spada med največje škodljivce naših sadovnjakov.

Na polju in travnikih.

Zanjemo zimski ječmen, rž in pšenico. Z žetvijo je začeti, ko se v zrnu ne pokaže več noben sok, ako ga upognemo čez nohet. Če čakamo predolgo, nam mnogo najlepšega zrnja pri spravljanju izpadne, pri prezgodni žetvi pa dobimo manjši pridelek in slabo seme. Izmlačeno žito čistimo na rokah, ali pa s posebnimi stroji. S čiščenjem dobimo več vrst žita, prvo in drugo žito in poslednje žito ali zaje. Prvo žito rabimo navadno za seme, drugo za kruh, zadnje pa za kuretkino. Za čiščenje žita s strojem nam služi prav dobro navadni čistični mlin ali vevnik, ki obstoji iz veternice in iz čističnih sit. Čiščenje žita pa seveda odpade, ako smo mlatili s sestavljenim ali parno mlatilnikom. Žitne čističnice s štirimi ali osmimi siti nudi poleg drugih tudi domača tvrdka J. Pučko v Ptaju. Ker se imenovana tvrdka bavi špecjalno z izdelovanjem žitnih čističnih in nima prevelikih stroškov, jih more prodajati, kakor se je izjavila za približno 30% ceneje od drugih tvrdk. Žitno strn je plitvo podorati, da lažje strojni. Zato pa je jesensko brazdo orati tem bolj globoko. Na strnišče je posejati ajdo ali repo.

Kdor še v juliju na travniku kosi, ni dober gospodar, ker bo imel slabo živinsko krmbo. Pokošene travnike v bližini potokov je dobro precurjati s poločnico, kar pospeši rast otave, zlasti v sušnih letinah. Namakanje nadomestuje deloma tudi gnojenje.

Na vrtu.

Sejemo redkev in endivijo. Okopavajmo zelje, kolebajo, ohrov, karfijol, kumare, buče in drugo zelenjavno. Za kakih 14 do 21 dni je okopavajmo ponoviti. Strelca je osipati do prvega lista, zlasti strelca dolgonogih rastlin, katerih pri sejanju nismo pokrili z zemljom. Ne režimo zeli od šalote, česnja in čebule, ker služi za usvajanje redilnih snovi (asamilacijo) in razvoj gomoljev. Čemu tudi segati po zeli teh rastlin, ker so gomolji to, kar rabimo za kuhanje! Trganje zeli utemeljujejo nekateri vrtnarji s tem, da hočemo doseči boljšo debelitve gomoljev. V to svrhu zadostuje že, če zel samo upogremo na primerenem mestu, to je v sredini. Kumare in buče je v primerni dolžini pritrdirti z lesenimi klinci na zemljo. Na ta način dosežemo boljšo prehrano rastlin v sušnih letinah. Kumar ne silimo kvišku na kole ali na ogrodja iz lat, razven španske kumare-plezavke, ki ima svojstvo, da more plezati. Izjemoma je to storiti le samo v dežnih letinah in na vlažnih tleh, ko se je batil, da bi sadeži vsled prevelike mokrote segnili.

V kleti.

Okna je odpirati samo po noči, da ohranimo v kleti enakomerno toploto. V dobrih kleteh je toplina po leti in po zimi približno enaka. Sodi naj bodo vedno do vrha napolnjeni in dobro zadelani, ker se mlado vino v poletnem času najraje pokvari. Paziti je tudi, da ne rjavijo obroči in ne močijo čepi. Plesnivec je strgati raz sodov, ne pa tudi raz sten, kjer nam služi prav dobro, ker čisti kletni zrak in regulira kletno toploto. Nategi in čašice je po uporabi vselej oplakniti s čisto vodo, da se ne zaredijo glijice od octa ali druge.

V čebelnjaku.

Rojenje je treba prekiniti z uničevanjem mladih matic, ker pozni roji ne nanosijo dovolj medu za zimo. Slabe roje je združevati in nepotrebne trote ubijati, da dobimo več medu. V težkih panjih moremo odvzeti nekaj medu, katerega morejo čebele nadomestiti od cvetu ajde.

Gorkote v juliju ne straši se,
pekočih žarkov se lenuh boji.
In dela trudnega ne plaši se,
četudi celo tvoje se znoji.

Na polju glej, zlati se in zori
pšenično zrno in rženi klas;
iz vinskih goric sem mi pa ori
ter vabi k tretji kopu pevcev glas.

Vekoslav Štampar.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Ta teden se mora odločiti, ali je radikalom res kaj ležeče na sporazunu in na zboljšanju notranjih državnih razmer, ali so pa vsa pogajanja z radičevci in vsa napovedovanja nove vladne politike navadno slepilo in poskušanje razcepiti opozicionalne vrste in hrvatsko narodno zastopstvo ter obavarovati vlado, ki ima sedaj po verifikaciji vseh mandatov komaj devet glasov večine, pred odločnejšim naskokom opozicionalnega bloka.

Radikali imajo sedaj na jaboljšo priliko se raziti s samostojnimi demokrati ter sprejeti v vlado radičevce, ki na vse pristanejo, kar se od njih zahteva. Že koncem pretečenega tedna se je razglasilo od najrazličnejših strani iz Beograda in Zagreba, da je sestava RR vlade že toliko kot gotova stvar in da se lahko že v par dneh pričakuje. Napovedovalo se je in se še napoveduje, da bo ta vlada polagoma zboljševala notranje razmere ter tako odpirala pot do pravega narodnega sporazuma. Tački vladi so nasprotni edino le samostojni demokrati, ki že ne vedo več, s kakšnimi sredstvi bi se še poskušali obdržati na oblasti.

Kar naenkrat je pa Pašič stavil radičevcem

nov pogoj

in sicer, da bi morali vsi hrvaški poslanci podpisati izjavo, da smatrajo hrvaško vprašanje za popolnoma rešeno in da tega vprašanja ne bodo nikdar več spravljali na dnevni red. Ta poniževalna in krivična zahteva je celo mnoge radikale osupnila, v hrvaških vrstah je pa nastalo seveda tudi precej zmede in negotovosti. V nedeljo so imeli v Zagrebu vsi

hrvaški poslanci svojo sejo.

Na tej seji je poročal Pavle Radič ter zahteval odobrenje vseh korakov, ki jih je on z dvema tovarišema že storil in jih še misli storiti za zbljanje z radikalno stranko. Zajedničarski poslanci in tudi del radičevcev ni hotel dati brezpogojne zaupnice ter je zahteval od P. Radiča, naj jasno in odkrito razloži ves potek pogajanja z radikali. Radič tega ni storil in si je dal kar v naglici od večine svojih poslancev izglasovati zaupnico in odobrenje.

V BOLGARIJI

se vladni zločini nadaljujejo in vojaška sodišča izrekajo veliko število smrtnih odsodb. Med odsocnjenci so celo nedoletni dijaki. Razna kulturna in človekoljubna društva po svetu izdajajo proglašene na kulturni svet proti divjanju bolgarskega režima. Nekaj se pripravlja o vladni spremembji v Bolgariji. Cankov bi odstopil in njegovo mesto bi zasedel kdaj drug iz vladnega tabora. Spremembi bi bila torej samo v imenu, zločini sedanje diktature bi pa ostali.

ITALIJA.

Fašistska vlada dela na ustavnih reformah ali spremembah. Ta bi obstojala iz štirih zakonov. Po teh zakonih pripade vrhovna oblast kralju in jo izvršuje v njegovem imenu vlada. Vlado postavlja in odstavlja kralj. Parlament nima na vlado nobene moči več. Parlament ima samo to pravico, da izreče vladi svojo zaupnico in odobri smernice njene politike s tem, da sprejme proračun in zakone, ki jih predloži vlada. Lastne zakonodajne moči parlament po novi reformi ne bo več imel. Parlament nima tudi nobenega vpliva več na upravo. To so osnovna načela teh novih zakonov. V podrobnostih pa se določa: mesto parlamentarnih državnih tajnikov se imenujejo generalni direktorji, ki so uradniki. Finančni zakoni se ne predložijo več najprej zbornici. Če odobri poslanska zbornica kak zakon, ga mora kralj predložiti senatu, ki končno javno o njem odločuje. Kralj pa more sklicati tudi parlament in senat k skup-

ni seji in na tej se odloča z večino. Ker se senatorji večinoma imenujejo, je vladi tako vedno gotova večina. Tudi se namerava voliti po stanovih.

Prireditve.

Orlovska prireditve v Prevaljah. V nedeljo, dne 12. julija, priredi Koroško orlovske okrožje na Prevaljah celodnevno prireditve. Polovična vožnja je oskrbljena. Zveza z vlaki iz Maribora je tako ugodna. Prijatelji orlovnosti najiskreneje vabljeni v naš slovenski Korotan! Bog živi!

Loterija v Ptaju. Žrebanje velike efektne loterije se ni vršilo dne 29. junija, ampak je iz važnih vzrokov preloženo na dne 26. julija t. L. popoldan z ljudsko prireditvijo. Vsi dobitki bodo pred žrebanjem razstavljeni v Ptaju, da se bo vsak lahko prepričal, kako lepi dobitki bodo. Kdor še nima srečke, naj si jo kmalu preskrbi, stane samo 5 dinarjev. Nihče naj nikar ne prezre ugodne prilike! Piši na naslov: Župni urad sv. Petra in Pavla v Ptaju.

Sv. Marko niže Ptua. Tukajšnja Marijina družba vprizori dne 12. in dne 19. julija zelo krasno in zanimivo igro »Lurška pastarica.« Vse prijatelje in prijateljice ljudskih iger ter Marijine družbe vabi k obilni udeležbi Marijina družba!

Ljutomer. V torek, dne 14. t. m. priredi Slovenski pevski kvartet iz Ljubljane v dvorani g. Strasserja, na zvečer ob 8. uri koncert.

Središki Orel vprizori v nedeljo, dne 19. julija t. l. v Društvenem domu v Središču Nušičevo veselo tridejanko »Navaden človek.« Da se omogoči obisk tudi odaljnjejšim gostom, se vrši igra popoldne po večernicah ob pol štirih. Ker je igra skozinsko polna zdravega humorja, se vsi, ki se hočajo prav od srca nasmejati, prijazno vabijo. Vstopna obvezna!

Veržej. Petletnica veržejske Dekliške zveze je pokazala, kaj premore vstrejnost in požrtvovalna ljubezen v delu za blagor mladih. Ljubezniv je bil prizor po slavnosti akademije. Divili smo se nastopu ljutomerskih Orlic, ki so v svojih izbornih uspehov vajah pokazale, da naše katoliške organizacije vrlo napredujejo. Krasna igra »Miriam« v treh dejanjih iz prvega let po Gospodovi smrti se bo v nedeljo, dne 19. julija, ponovila.

Mala Nedelja. V nedeljo, dne 19. julija, ob pol štirih popoldne, vprizorijo tukajšnji dijaki v Društvenem domu zanimivo burko »Maks v škrpelih.« Iz prijaznosti sodeluje pevski kvartet iz Ptaju, ki bo med odmorom zapel umetne in narodne pesmi. Vsi prijatelji lepega petja in poštene zabave ob bližu in daleč se vabijo k prav obilni udeležbi, posebno ker je del čistega dobitka namenjen Dijaški kuhanji v Mariboru. Zato dne 19. julija vsi v Društveni dom k Mali Nedelji.

Velikanska nesreča za vse, kateri nimajo niti enkrat v letu prilike, da si ogledajo delo naše katoliške mladine! To priliko pa morajo do zadnjega vsi vporabit v prihodki dne 12. julija 1925 v Laško na orlovskega tabora. Dopoldne bo sprevod z godbo, tabor in sv. mašo. Popoldne ob štirih pa javna telovadba, kjer se bodo ob vsakem vremenu proizvajane vaje, katerih še v Laškem niso videli. Narodne nose korakajo v sprevodu in nastopajo, ne da bi se priglasile. Po vseh železnicah polovična vožnja. Od blizu in daleč uljudno vabljeni! — Pripravljalni odbor celjskega orlovskega okrožja.

Ziče pri Konjicah. Prireditve konjiškega orlovskega okrožja v Žičah dne 29. junija 1925 je uspela v vsakem oziru izborni. Od vseh odsekov so se zgrinjale zjutraj orlovske čete, ki jim je domači odsek z godbo pridelil prisrčen sprejem. Nato so vsi Orli in Orlice udeležili procesije, ki se je vršila o priliki proščenja in polnoštevilno slovenske službe božje. Popoldne se je vršila na Repičevem travniku, ki so ga marljivi člani in članice domačega odseka ob sodelovanju vseh vaščanov lepo okrasili, javna telovadba, kjer so se izvajale proste vaje, lahka atletika in orodna telovadba. Zlasti zadnji dve točki sta številnemu občinstvu izredno ugaiali. Pohvalo zasluzijo zlasti domači člani, ki so s pridnim delom omogočili prireditve, zahvalo za sodelovanje pa bratskim odsekom, nadalje tistim, ki so pripomogli k uspehu, kaškar tudi občinstvu, da je prireditve gmotno dobro izpadla.

Rajhenburg. Tukajšnje Prosvetno društvo bo vprizorilo v nedeljo, dne 19. julija, ob treh popoldne v prostorih kapelje »Malo pevko«, krasno igro s petjem in citranjem v petih dejanjih. Igra, ki je zelo lepa, priprejajo povsod z največjim uspehom. Vabljeni ste vsi, ki ste že kedaj prišli z veseljem v našo dvorano, pa tudi drugi. Lepa vsebina, petje in citranje bo navdušilo vse.

Zdole. Dne 28. junija je vprizorila šolska mladina pod šolskim vodstvom igro »Kristus in Peter.« Otroci so igrali korajno in dobro. Tudi peli so lepo. Udeležilo se je prireditve precej ljudi, posebno šoli doraščajoča deca. Čudno se nam zdi, da so fantje tako sitnarili krog blagajne, ki je pobirala prostovoljne prispevke za šolske potrebsčine, in to zaradi borih par dinarjev, a hi se gotovo ne branili dajati v gostilni brez potrebe za litre vina.

Spominjajte se Dijaške večerje!

Tedenske novice.

Naročniki, katerim je s 1. julijem potekla naročnina, dobijo v kratkem položnice, da nemudoma plačajo nadaljno naročnino, sicer se jim list takoj ustavi.

Spomenica Županske zveze za Slov. radi ponavljanja
joče se kršitve občinske avtonomije. Gospod veliki župan! Poslužujejoč se svoje v prvi točki oblastveno odobre
nih društvenih pravil zajamčene mu pravice si dovoljuje
je odbor Županske zveze za Slovenijo vsled svojega sklepa
pa v zadnji odborovi seji v javnem interesu opozarjati na
kvarne posledice, če bo nadzorstvena oblast še nadalje iz nezadostnih razlogov kršila avtonomne pravice
občin s tem, da bo razpuščala postavno izvoljene občinske
odbore, potem pa brez tehtnega vzroka zavlačevala nove
volitve, ki morajo biti po obstoječih postavnih predpisih občinskega reda razpisane v šestih tednih po razpustu. Da je vsako prisilno sredstvo že ob sebi kvarno za javno moralo in žali pravni čut ljudstva, o tem ne
more biti najmanjšega dvoma, posebno ko ljudstvo dobro ve, po kakšnih zakonitih sredstvih sme segati oblast, predno poseže po zadnjem, to je po razpustu obč. odbora. Ne prihaja nam na um, da bi branili ali morebiti zagovarjali kakornekoli nedostatke v uradnem poslovanju občin, če se morda pojavijo tupatam. Izvora temu pa ni iskatи v pretvezah, češ, da so slabi občinski odbori. Zalkaj naj bodo torej kaznovani le-ti, če morda

Odlikan je bil te dni za več nego 40letno zvestobni požrtvovalno delovanje v tajniški službi pri mari-borskem okrajnem zastopu g. Jurij Eichkitz. Eichkitz deluje pri zastopu že od leta 1882 do danes. Zaslužnemu im z najvišjega mesta z odlikovanjem z zlato kolajno priznanemu delavcu iskreno čestita tudi uredništvo »Slovenskega Gospodaria.«

Trbonjski č. g. župnik Ivan Kogelnik je umrl. Pogreb rajnega se je vršil zadnjo sredo ob 8. uri predpoldne. Rajni je bil rodom iz Koroške in je nastopil župnijo sv. Križa v Trbonjah šele leta 1921. Blagemu in požrtvovalnemu dušnemu pastirju svetila večna luč!

Slavlje zaslужnega učitelja na Ptujski gori. Dne 21. avgusta t. l. priredijo hvaležni učenci svojemu bivšemu učitelju Domicijanu Serajniku, sedaj vpokojenemu nadučitelju v Konjicah, skromno slavlje na Ptujski gori. Mož narodnjak, poštenjak, kremenit značaj, rodom Korošec iz Ziljske doline, 78letnik, je deloval na Ptujski gori 25 let, vzgojil dva roda, si je posebno na kmetijskem polju v Gornjih Halozah stekel nevenljivih zaslug. Dva sinova, Domicijan v Ormožu, Franček v Mariboru in dve hčerki, Olga Kocmutova v Mariboru, Lizika v Konjicah, so se posvetili učiteljskemu stamu, Srečko je kot carinik umrl. Med bivšimi slavljenčevimi učenci je lepo število inteligence, dobro situiranih trgovcev, obrtnikov in uglednih kmetov. Spored slavnosti se pravčasno objavi.

Rešetar Nace. Od Sv. Lenarta v Slov. gor. smo prejeli: Kdo ga ne pozna, našega Naceta iz Ribnice. Ko v kratkem slavi 65letnico, kar hodi v naše kraje, naj bodo posvečeno vrlemu rokodelcu nekaj vrstic. Ignac Pinter je rojen leta 1848. On in njegov še dve leti starejši brat Urh sta prišla svoječasno z očetom Ignacem v Slovenske gorice. Naš Nace je bil tedaj 14 let star. Ko se je izučil v rečesterski obrti in mu je umrlo oče, je hodil sam vsako leto s svojo »sūho robo« v Sv. Lenart, kjer je imel svoje bivališče v nekdaj Sarničevi, sedaj Zamolovi hiši. Odtod je nosil svojo robo na prodaj širom Slovenskih goric. Njegov brat Urh pa si je izbral bližnji trg Sv. Trojica. Zvesto kakor lastavka pride Nace vsako spomlad in postavi svoj šotor pred Sarnic-Zamolovo hišo v senci košatega kostanja. Tam je njegov najljubši prostor, tam sedi od jutra do večera, bodisi lepo ali slabovreme. Tam dela rečesta, tam jih prodaja, tam se razgovarja z ljudmi in se smeji, da se prenese ta srčni smeh na okoli stoječe osebe in se sliši daleč po trgu in udari celo na uho strogega okrajnega sodnika, ki je zamišljen v svoje spise. In nehote se nasmehlja tudi on in si misli, če bi imeli vsi tako pošteno srce in ta odkritosčni smeh, bi sodnija ne imela dosti opravka in bi bili zapori prazni. Naš Nace je dosti videl in dosti doživel. Prišel je v Sv. Lenart pred 64 leti, davno že ni več tistih gospodarjev, ki so bili tedaj, in od tistih, ki so se naredili tedaj, jih je že mnogo leglo v grob, drugi pa imajo že sive lase. Nace je del zgodovine Sv. Lenarta, dosti več povедati o davnih časih. Vedno je vesel, vedno ve kako šaljivo povedati, pri čemur spušča sive oblačke iz svoje pipe, češ, dokler mi ta diši, sem še zdrav. Spomni se še rad svoje 14 let mlajše žene Mojce, ki baje kašlja in pravi, da jo bo Nace prej pokopal. Pošten je naš Nace, zlata duša, mož stare korenine, najmanjša stvar ga razveseli in tedaj vsklikne, kako je luštno. Da, Nace, bodi vesel, ostani zdan, trud, začetek in močilnost, kad si

Pri Sv. Trojici v Slov. gor. se na karmelsko nedeljo, dne 19. julija, vrši jubilejna slavnost vseh tretjerednikov, ki so v tukajšnjem okrožju 50 do 75 let v 3. redu sv. Frančiška. Na slavnost se valijo vsi verniki in častilci sv. Frančiška in vse Marijine družbe. Družbe z zaставami se zbirajo v spodnjem delu trga pri Lander-gottovi hiši (ki je opasana z zeleno trto). Ob 9. uri gredo odtod z godbo v gornji trg do hiše Micike Mlinarič, kjer so se zbrali jubilanti in sprejeli svoje jubilejne znake. Odtod se podajo verniki, tretjeredniki, družbeniki, za njimi jubilanti med petjem in godbo v slavnoznano cerkev presv. Trojice. Slavnostni govor bo imel sloveč govornik in misijonar iz Nazarja v gornji Savinjski dolini. Takšne častitljive in spodbudne svečanosti nismo še nikoli videli. Z veseljem je vse pričakujte!

Smrt vzorne slovenske mladenke. Dne 1. julija je umrla pri Sv. Ani v Slov. gor. vrla Marijina hčerka, članica Dekliške zveze ter cerkvena pevka Tončka Konrad v najlepši dobi svojega življenja. Neusmiljena sušica jo je priklenila na posteljo, iz katere ni več vstala. Rajna je bila pravi vzor slovenskih deklet, globokoverna, pridna, navdušena za svoje vzvišene ideale. Pogreba so se udeležila vsa društva in ogromna množica ljudstva. Naj počiva v miru, potrtem staršem, ki so izgubili

Tatovi na delu. Od Sv. Bolfenka pri Središču poročajo: Posestniku-invalidu Jožefu Kerenčič iz Jastrebec, ki leži težko bolan v bolnici, so neznani tatovi ukradli v noči od sobote na nedeljo iz zaklenjenih prostorov lepo kočijo, katero si je nabavil še pred vojno. Pravijo, da so videli cigane s konji in zato je sum opravičen, da so oni pravi storilci. Žandariji so tatom že na sledu.

Nekaj novic iz Gornje Radgone. V pondeljek, dne 22. junija, nas je obiskala toča. Po nekaterih delih župnije, posebno v črešnjevski in polički občini, je napravila srecej škode. — V torek in soboto preteklega tedna so gostovali na našem odru v Posojalnici igralci ljubljanskega narodnega gledališča. Vprizorili so drama »Smrtni ples« in komedijo »Scampolo«. Drama ni bila za nas, komedija pa je zelo dobra. Udeležba ni bila kaj povoljnja. Mesec se je bližal koncu in v nedeljo poprej se je vršila sokolska veselica. — Vzajemna zavaroval-

nica je priznala pogorelcu Hiblerju 120.000 dinarjev od škodnine. Zavod prav toplo priporočamo! — S 1. avgustom se namerava naseliti pri nas nov odvetnik g. dr. Šabec. Dr. Boezzio se malo jezi, pa se bo že moral spri- jazniti z novim položajem.

Zanimivosti iz Solčave. Težko zaželjene zvonove smo sedaj vendar enkrat dobili dne 1. jul. in sicer iz šentvidske zvonarne. Zvonovi so štirje, trije za župno, eden za podružnično cerkev sv. Duha. Dne 12. julija jih pride slovesno blagoslovit č. g. Peter Jurak, opat celjski, in potem jih še isti dan šentvidska zvonarna dvigne v zvonik. Pri slovesnosti bo sodelovala kapelska slovenska godba, ki bo, kakor upamo, gotovo dobila prelazno dovoljenje, in tako se bomo prav veselo srečali s svojimi koroškimi prijatelji. — Isti dan blagoslovimo tudi kapelo Srca Jezusovega, ki bo stala sredi vasi in bo izklesana iz domačega marmorja. Postavili so jo vrlj Solčavani v spomin padlim vojakom. — Po končani slovesnosti priredi domača orlovska družina javno telovadbo na lastnem telovadišču in cerkveni ključar g. G. Plevnik, p. d. Knez, prevzame za nazadnje okrepečevalni del prireditve na telovadišču, čigar čisti dobiček se obrne v prid zvonovom in telovadišču. Na to izredno slovesnost v Solčavi bodo prihiteli, kakršno upamo, od blizu in zaleč.

K izpitu, ki se vrši dne 14. julija na orglavski šoli v Celju, so priglašeni sledeči gojenci: Balažič F. iz Prekmurja; Bizjak A., Naraločnik I. in Osolnik A., vsi iz Kranjskega; Rastočnik F. in Vovk M. Med temi so trije s službo že oskrbljeni. Dobro učili so se tudi pravopisja in računstva. Novi učenci, ki jih diči dostenjno vedenje, se sprejemajo do 15. septembra. Za nadzornika tega izpita je kn.-šk. ordinarijat določil č. g. opata P. Juraka.

Smrt vzornega cerkvenika. Poročilo od Sv. Jurija o žužni žel. V petek, dne 2. t. m., smo spremili k zadnjemu počitku cerkvenika tukajšnje podružnice sv. Ahacijia, Gašperja Ungar. Dočakal je lepo starost 82 let. Svojo službo je vestno in vzorno opravljal 31 let, t. j. do lanskega leta, ko so mu otrpnili živci in je tako poldrugo leto bil prikovan na posteljo. Ker je bil tudi čez 30 let naročnik »Gospodarja«, je primerno, da tudi sedaj priobčimo to kot njemu v skromen spomin. Kako je bil pri vseh priljubljen, posebno vsled svojega šaljivega značaja, je pričal njegov lepi pogreb. N. v m. p.!

Strela je udarila dne 22. junija v hlev posestnika Štefana Verbič, p. d. Selotnik, v Malih Dolah pri Vojniku. Ogenj se je bliskoma razširil. Bila je nevarnost, da se zaneset v bližini stojeca poslopja. Domači so požar pravočasno opazili ter še rešili živino. Eden izmed sosedov je hotel še nekaj rešiti, pa se ni dalo, ker se je že začela streha sipati. Zgorelo je mnogo orodja; ker je bila zraven klet, so zgoreli tudi vsi sodi in pihača je stekla po tleh. Zavarovalnina znaša samo malo. V današnjih časih si je težko zgraditi poslopje ob svoji moči, ker je vse tako drago. Sosedje, imejte usmiljeno srce ter pomagajte pogorelcu, kolikor kdor more. Škoda je ogromna.

Nesreča v Raštanju pri Rajhenburgu. Med rudniškim delavstvom so kar naprej na dnevnem redu težke nesreče, ki zahtevajo skoro vedno človeške žrtve. Tako je pretekli teden ubilo dva delavca, nemara radi nerodnosti, in med temma mladega fanta Franca Hédino iz Kostanjka pri Zdolah. Družini, ki je izgubila že pred 2 leti tudi radi neke nesreče bližnjega sorodnika, izrekamo iskreno sožalje!

Pogreb vrlega Orla v Pišecah. Takega pogreba Pišece se še niso videle, kakor dne 28. junija, ko smo po poznein sv. opravili spremljali na zadnji poti 22letnega Franceta Podvinski, najstarejšega sina g. Podvinski, načelnika okrajne brežiške Kmetske zveze. Pišečki Orli so nesli njegove telesne ostanke, 23 Orlov iz Dobove im Brežič je pa v kroju s svojo godbo ob mnogobrojni ude ležbi pišečkih župljanov spremljalo svojega brata ki večnemu počitku. Večletnajetika je pretrgala nit tega mladega življenja. Rajni Franci se je odlikoval, tako je dejal č. g. župnik v svojem nagrobnem govoru, po vseh lepih čednostih zavednega katoliškega mladeniča, bil je več časa tajnik Prosvetnega društva in vosten član orlovskega odseka. Poleg njegove šestne delavnosti je bila njegova najljubša zabava katoliško društvo, dobra kniga in katoliški časopis. Ganljivo je bilo slovo, ki ga je govoril na grobu v imenu domačega orlovskega odseka načelnik Anton Ogorevc iz Pavlavasi. Slovo mu je zapele v mešanem zboru domače pevsko društvo in moškem zboru orlovsko dobovsko društvo, žalostinko pa mu je igral dobovski godbeni klub. Tebi, dragi France, želimo večni mir in pokoj, Vam, potrti starši, izrekamo naše najgloblje sožalje, Vam, Orli dobovski in brežiški, pa iskreno zahvalo, da sta na tako časten način pokazala da katoliški mladenič spada v katoliško društva

21 tihotapev pod ključem. Iz Sarajeva prihajajo zadnje dni obširna poročila, ki razkrivajo veliko tihotapstvo, ki je povzročilo državi 156 milijonov dinarjev škode. Radi te tihotapske afere s tobakom je do sedaj pod ključem 21 švercerjev. Med tihotapci je največ železničarjev, ki so vršili svoj posel na ta-le način: Bosanska železniška direkcija je pošiljala posameznim postajam v dobro zapečatenih zabojih vozne listke. Veščaki v tihotapstvu s tobakom so se poslužili teh zaboljev in pod firmo voznih kart švercali najboljši bosanski tobak v velikih množinah. Kmalu zatem, ko so prišle oblasti na sled temu premetenemu tihotapstvu, so detektiivi razkrinkali tudi tajnost kapele, ki je last vile v Jarčevem dolu v bližini Sarajeva. V vili nikdo stalno ne stanuje, ampak je samo nekako nedeljsko letovišče sarajevskih jezuitov. Omenjeno kapelo je stalno obiskoval v razdrapani obleki in s črnim mačkom v rokah

Darujte za spomenik vojnim žrtvam, ki počivajo na pokopališču v Pobrežju pri Mariboru!

neki norec. Ta norec je zahajal v kapelico molit in s časom se ni nikdo več brigal za njim. Med raziskovanjem tihotapske afere so zadeli financijski organi tudi na to vilo in na kapelico. Napravili so hišno preiskavo in našli pod streho kapelice sobico in v njej malo tvornico, v kateri se je rezal najfinješji hercegovski tobak. Glavna zaloga tobaka, ki se ni bil zrezan, je bila pod oltarjem v kapelici. Mož, ki je s črnim mačkom hlinil pobožnega norca, je bil eden od glavnih tihotapcev in je vršil službo rezanja tobaka na podstrešju jezuitske kapelice. Organizacija s tihotapljenjem tobaka je bila tako dobro urejena in maskirano skrita, da oo. jezuiti niti slutili niso, da je njihova kapelica središče tihotapstva.

Cerkveni rop v zakladnici cerkve sv. Petra v Rimu. Slovenskim rimskim romarjem je še gotovo v prav živem spominu cerkev sv. Petra v Rimu. Ob priliki obiska te najveličastnejše hiše božje na svetu so si naši romarji gotovo tudi ogledali bogato zakladnico Petrove bazilike. Ta zakladnica je bila v noči dne 4. t. m. oropana zelo dragocenih predmetov. Škodo, katero so povzročili cerkveni roparji, cenijo na 800.000 lir. Iz neke omare manjka vse, kar treba za mašno službo, to je: krožniki, steklenice, kelih itd., vse stvari so obdane z dragocenim kamenjem in bogatimi našvimi. Izginil je tudi zlat kelih z briljanti, ki ga je papež Pij X. podaril kardinalu Mery del Valu in ga je ta podaril zakladnici. Dalje je izginil zlat križ z rubini in smaragdi izredne dragocenosti, to je dar republike Kolumbije Piju IX. Vreden je ta križ nad pol milijona lir. Tatovi so odnesli dalje z briljanti in drugimi dragocenimi kamni obloženi kelih, darovan Piju IX., izredno drag zlat prstan, potem zopet drugi dragoceni križi, kelih, prstani itd. To so šele prva poročila o izvršeni tativini. Policeja v Rimu je napravila že bogzna koliko hišnih preiskav in zaprla 20 oseb, ki so osumljene, da so več ali manj adeležene pri tem cerkvenem ropu.

»Mati vzgojiteljica« je naslov prelepi knjige, ki je izšla v založbi ddkliškega lista »Vigred« v Ljubljani. Knjiga vsebuje polno krasnih, vsem globljim potrebam današnjega življenja odgovarajočih navodil za vzgojo otrok, zato je neizogibno potrebna vsem našim matematam. Služila pa bo dobro tudi vsem mladenkam sploh, ker bodo iz nje črpale nešteto zlatih smernic za izobličenje svojega značaja. Upravi lista »Vigred« na izdaji te prepotrebne knjige iskreno čestitamo!

Nov vozni red

veljavен od dne 5. junija 1925. je izšel ter se dobiva v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Cena je komadu D 1.50.

SVOJCEM PADLIH IN POZABLJENIH VOJAKOV, POKOPANIH NA MARIBORSKEM MESTNEM POKOPLIŠČU NA POBREŽJU,

občinam, društvom, meščanom avtonomnega mesta Maribor, prebivalcem mariborskega okraja!

Ze več kot deset let je, kar so legle prve žrtve iz svetovne vojne na mariborsko mestno pokopališče na Pobrežju. Pokopani so bili tja sinovi našega naroda, tam spe trpni drugih narodov, vsi padli za grozničnimi ranami ali strti po neizprosnih boleznih.

Danes leže pozabljeni, zapuščeni v hladnem objemu slovenske zemlje, le tupatam porosi kaka solza na njihov prah, tupatam grobovi malo požive, kakor da bi scvetela iz njih junaška kri, drugače pa je tam molk, strašna tihota, pozabljenost . . .

Drugod žrtvujejo svojci, državne oblasti, občine, društva in drugi znatno več kot pri nas za prelep spomenike iz kamna, brona ali železa, ki jih postavljajo padlim vojakom, svojim sinovom, bratom. Množice romajo z globoko iskrenostjo k ostankom žrtev svetovne vojne, krasijo njih grobove s piramidami rož in vencev — pri nas pa, kakor da za nje ni spomina, kakor da je divjala vojna mimo nas . . .

Čas pa je, Mariborčani in drugi, da se zdramimo, čas je, da popravimo, kar smo toliko časa odlašali, čas je pokazati, da v pjeteti do mrtvih svojcev in tujcev, ki počivajo pri nas, nočemo in ne moremo zaostati.

Zato na plan! Kakor Drava valovi skozi naše mesto vedno nemoteno naprej, tako naj vzvalove naša srca v ljubezni, požrtvovalnosti in usmiljenju do vseh pozabljenih, pokopanih na Pobrežju, tudi drugod. kjer vedno snivajo sinovi našega naroda. Kdor le more — in kaj ne premoreta ljubezen in požrtvovalnost! — se pač odzovi temu klicu v obliki primernega denarnega prispevka, bodisi na nabiralnih polah, bodisi na drug način, ko potrkamo na plemenita srca. Urediti hočemo naše vojno pokopališče, gomile naših sinov, grobove tujih vojakov, teh v zavesti, da bodo tudi tujci naše sinove, ki počivajo v tujih zemljih, počastili enako dostojno. Odlikovanje, ki ga hočemo pripeti na junaška prsa vsem brez razlike, vsem znamen in neznamen, pa bodi v obliki spomenika, ki stoji njim v spomin.

Lep, mogočen in dostojen mora biti ta spomenik, zato se pa poprimimo dela vse. Žrtvujmo denar, sodelujmo in to brez razlike strank in jezika, stanov in starosti, da bo čimprej izvršen naš načrt, vsem padlim in pozabljenim vojakom v slavo, mestu Mariboru in njego vemu okraju v čast, potom pa v dokaz, da so njih predniki ljubili svoje sinove tako v življenju kakor v smerti.

Bodimo bratje in kakor bratje in sestre izvršimo skupno to delo!

V Mariboru, na Vidov dan 1925.

Odbor za postavitev spomenika v stovni vojni prem in olim vojakom v Mariboru.

Za Udruženje vojnih invalidov, podružnico Maribor: Anton Krepek, predsednik.

Za mariborsko mestno občino: Jože Stabej, obč. svetnik.

Za vojaško oblast: Dr. Matej Justin, san. podpolkovnik.

Katoliški vojni kurat: Pavel Zavadlal.

Pravoslavni vojni kurat: Peter Trbojevič.

Odborniki: Franjo Geč, kapetan-invalid; Tone Gmajner, urednik; Anton Gvajc, profesor; Anton Golež, Martin Pravdič, Jožef Žagar, profesor, Jožef Fras.

Dopisi.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Naša štiridnevna slovesnost v čast presv. Srcu Jezusovemu v cerkvi Sv. Treh kraljev je kaj lepo uspela. Prepričevalni govorci č. oo. kapucinov Sigismunda in Leopolda iz Maribora so razvneli ogenj ljubezni do presv. Srca. Mnogoštevilni in ganljiv je bil obisk ponočnega češčenja, vspodbudna velika procesija Srca Jezusovega. K mizi Gospodovi je pristopilo 2700 domačinov in romarjev iz raznih krajev Slovenskih goric. — Prvi dan tridnevnice, v četrtek, 18. junija, smo v spremstvu štirih duhovnikov in mnogoštevilnih mladeničev pokopali 56 let starega hlapca v župnišču Antona Ploja, ki se je dva dni poprej pri končanju v Dryanji vtoplil. Bil je 23 let član tukajšnje mlaedeničke Marijine družbe, udeležil se je romanja v Lurd in v Rim v evharističnega kongresa na Dunaju. Vedno globokoveren se je že na dan svoje neprevidne smrti udeležil sv. maše. Zvesti služabnik naj počiva v miru! — V pondeljek, dne 22. junija, se je tudi v naši župniji oglasila toča, vendar znatne škode še ni bilo. Bog nas čuvaj tudi v bodoče vse uničujoče toče! — Načrt nove okrajne ceste od nas v Gornjo Radgono se že izdeluje. To bo najkrajša zveza Maribora z Gornjo Radgono in Prekmurjem. Upanje imamo, da jo prejkoslej dobimo, saj je prepotrebna.

Sv. Križ na Murskem polju. Deset gasilnih društev v župniji Sv. Križa, katera so včlanjena v gasilsko župljutomersko, obhaja dne 26. julija veliko slavnost blagosavljanja nove gasilske zastave. Zastava stane 13 tisoč dinarjev in nosi na rdeči strani podobno sv. Florijana in na modri gasilske znake. Na slavnost pridejo tudi hrvaški vatrogasci iz Varaždina in Čakovca, avstrijski iz Radgona, dalje Prekmurci in vsa sosedna gasilna društva. Med službo božje daje salce verževska strelska garda. Svira polnoštevilna malonedelska godba. Po blagosavljanju je odlikovanje gasilcev s srebrnimi kolajnami. Popoldne ob pol treh: govor o gasilstvu, predava tov. Vengust iz Celja; javna vaja in tekma z brizgalnami štirih gasilnih društev; ob štirih v Slomškovi dvorani gasilska predstava. K udeležbi je povabilen vsakdo!

Smarje pri Jelšah. Dne 22. junija je bil pri nas živinski in kramarski sejm, čeravno zelo slab. Ko so začeli prihajati ljudje v trg, začudeno oglezujejo Gradtovo gostilno in se vprašujejo: »Ali je res postal Gradt že čisto cel samostojen demokrat?« Seveda je, saj ga še poznaš iz dobe med vojno, ko je rekviriral našo živino. Sedaj si je pa še okrasil svojo hišo (orjunska zavetje) z lepo zeleno tablo, ki nosi napis: »Tajništvo Samostojne demokratske stranke. Uradne ure od 11. do 12. ure. Sprejema prošnje, pritožbe, vpisuje nove člane in načrte časopise.« Lepo, kaj ne? Torej dr. Pivkovi pristaši, kateri se smili že kamnu na cesti, samo demokratom in Pašiču ne! Ljudje, oziroma stranka, ki še sedaj ne vidi ali sliši naše pritožbe in trpljenja, akoravno že obupujemo pod težo centralizma, ne spaža več med človeško družbo.

Sv. Križ na Slatini. Naše tri nove bronaste zvonove in en tržiški zvon bo premil. škof dr. Andrej Karlin slovesno posvetil v četrtek, dne 16. julija, na god Karm. Matere božje.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Letošnji društveni izlet Kat. prosvetnega društva v Sv. Petru pod Sv. gorami se je vršil dne 2. julija v obliki romanja v slovenski Lurd v Rajhenburg. Udeležba je bila velika. 12 vozov izletnikov je pohitelo z okinčanimi vozovi z društveno začasto, z društveno godbo v prijazni Rajhenburg. Veliko jih je šlo tudi peš. Število izletnikov iz Št. Petra je bilo približno okrog 150. Ob prihodu v Rajhenburg je imel član društva č. g. Janko Kruščič, zdaj kapelan na Bizeljskem, v lurški cerkvi sv. mašo, pri kateri je pel društveni pevski zbor. Popoldne so se vsi izletniki dali skupno slikati pred pročeljem lurške cerkve z ustanoviteljem društva, g. Anton Senica, učiteljem v Koprivnici, na čelu, in z botro društvene zaščite, gospo Jozefu Ulčnik.

Ogledali so si nadalje sloviti trapistovski samostan ter se s prijetnim utisom vrnili domov. Ta dan ostane pač sleheremu izletniku v prijetnem spominu.

Gospodarstvo.

VAŽEN GOSPODARSKI DAN V MARIBORU.

Predzadnjo soboto, dne 27. junija t. l., sta se vršila v mariborskem Narodnem domu dva občna zbor: ob desetih je zboroval štajerski vinarski in sadjarski odsek Kmetijske družbe za Slovenijo, opoldne pa pokrajinska zveza jugoslovenskih vinogradnikov za Slovenijo. Udeležba je bila mnogobrojna; gostilniška soba je bila natlačno polna raznih delegatov kmetijskih podružnic, vinarskih in kletarskih zadruž ter privatnih vinogradnikov in sadjarjev, kar je najlepši dokaz, kako živo se narod zanimal za te važne panoge našega gospodarstva. Navzočih je bilo tudi lepo število gospodarskih strokovnjakov: iz Kranjske je prihitel g. svetnik Skalicky. Na prvem občnem zboru je prišlo do prav zanimivih in temeljnih debat radi nove vinske postave, posebno glede sladkanja mošta in vina ter radi likvidacije vinarskega in sadjarskega odseka v prid pokrajinskemu savezu vinogradnikov. Nekateri delegati so prosili odsek, da razpošlje vsaj kmetijskim podružnicam osnutke novega vinskega zakona, da se bo mogel narod podrobneje informirati. Naslednje vprašanje glede likvidacije odseka je bilo v imenskem glasovanju odklonjeno, dokler se ne razčistijo razmere vsaj toliko, da se bo vedelo, kateri list naj prevzame vodstvo našega vinogradništva in sadjarstva, ali staro »Sadjar in vrtnar«, ali pa na novo se snuoči list pokrajinskega saveza vinogradnikov za Slovenijo. Odsekovo premoženje znaša okrog 60.000 dinarjev.

Nato se je vršil občni zbor Pokrajinskega saveza slovenskih vinogradnikov. Po sprejemu raznih poročil in računskih zaključkov je g. inženir Mohorič podaljasno sliko sprememb, ki bi bile potrebne s stališča vinogradništva napram osnutku novega vinskega zakona, kakor ga je izdelala trgovska zbornica v Zagrebu, in ki v prvotni sestavi nikakor ne odgovarja stremljenu vinogradništvu po pristni, nepokvarjeni kapljici.

Pri volitvi odbora je bil soglasno izvoljen za načelnika vinogradnik g. Robert Košar iz Ljutomerskih goric. Na predlog g. poslanca Žebota se sklene prositi vladu, da ukinie davek od ročnega dela, ali da ga vsaj ublaži v toliko, da upostavi eksistenčni minimum in da se naturalne dajatve ne prištevajo k dohodkom. — Vinarski ravnatelj g. Pušlavec razloži občnemu zboru na podlagi štatistike skrajno škodljive posledice nove carinske tarife za kmetsko gospodarstvo, ker se bodo v sledi tega podražili posebno za vinogradništvo neobhodno potrebno orodje, galica in stroji. Tudi v tem oziru se pošlje na pristojno mesto sklenjena resolucija, kakor tudi proti eventualni ukinitvi vinarske in sadjarske šole v Mariboru, s čim bi se zadal našemu lepo napredajočemu vinogradništvu najhujši udarec.

Resolucije prihodnjic.

Peronospora je po zadnjem dežju začela precej močno nastopati posebno po trsnih vrščih; zato bo treba takoj izvršiti novo škropljene posebno po grozdju, da se zavaruje proti temu nevarnemu škodljivcu.

Določanje žive teže pri govedi brez tehtnice. Te dneje izšla v slovenskem, srbohrvatskem, nemškem, italijanskem in madžarskem jeziku v žepnem formatu knjižica pod naslovom: »Določanje žive teže pri govedi brez tehtnice (»Utanačivanje žive težine kod goveda bez vaga«, »Lebendgewichtbestimmung beim Rind ohne Wage«, »Fissazione peso vivo bestiame senza bilancia«, »Tablazatok a szarvas marha elosulya megallapi asanala«), katere avtorja sta gg. Maček in dipl. agr. Anton Jamnik, katerih slednji je poznan kmetijski pisatelj, ki je izdal že več pripravnih in koristnih strokovnih knjig. Knjiga je potrebna vsakemu živinorejcu, ekonomu, prekupcu, mesaru, eksporterju itd. Potreba tehtnice spriča te knjige odpade, pa tudi nobenega računanja ni. Žival je zmeriti po dolžini in na obseg in iz teh dveh merjenjih dobljeni številki že sami pokažeta težo. Značilno je, kako si zlasti po sejmih mnogi pomagajo na ta način, da merijo živino z vrvico, nekaj časa tuhajo in potem uganejo, da bi žival utegnila tehtati toliko in toliko. Omenjena knjižica je sestavljena na podobnem principu merjenja, le da njenemu lastniku ni treba nič ugibati, nego ima eksaktne številke, ki mu povede vse. Koliko so včasih nepošteni nakupovalci prevarali ljudi, ko so kupovali kar na čez, kajti tehtnic ni povsod in se jih vedno ni mogoče posluževati. Danes pa so vse prevere nemogoče, ker vsak, še tako priprost človek, ki pozná številke, lahko sam dožene težo svoje živali in na podlagi tega ve, koliko naj zanjo zahteva, ako jo prodata. Takega pripomočka doslej še nismo imeli in gre izdajatelju zasluga, da nam je omogočil po neverjetno nizki ceni. Knjižico se dobija po vseh knjigarnah po 10 dinarjev komad in pri g. dipl. agr. A. Jamniku, lastniku Agrarnega biroja v Ljubljani po 10 din. (v inozemstvu 11 din.) s poštnino vred. Oni, ki naročajo po pošti, morajo denar vposlati naprej. (Ljubljana, Šelenvurga ulica 7 I.)

Mariborski trg dne 4. julija 1925. V soboto, dne 4. julija, je bilo sadja in drugih poljskih pridelkov in posebno solate in krompirja v veliki količini na mariborskem trgu. Slaninarjev je bilo 16, ki so prodajali svinjino in slanino po 17.50 do 30 din., drob pa po 15 do 20 din. kg. Tudi domači mesarji so znižali cene in so prodajali govedino po 10 do 15 din., teletino po 12.50 do

17.50 in svinjino po 15 do 20 din., klobase po 24 do 40 din., lrekajeno meso 30 do 40 din., in drob po 8 do 15 din. kg. — Perutnine in drugih živali je bilo čez 1000 komadov. Cene so bile piščancem 15 do 25 din., večjim 25 do 75 din. za par, kokošem 30 do 50 din., gosem in racam mladim 30 do 50 din., starim 60 do 100 din., kozličkom 40 do 100 din., grlicam 25 do 35 din., kanalčkom 25 do 30 din. komad. — Krompir, zelenjava, sadje in druga živila: Bilo je okoli 80 vozov na trgu. Tudi tu so šele cene znatno nazaj in kljub temu so cene po goštih ostale iste, namreč za porcijo solate moraš plačati še vedno 3 do 4 din., čeravno je dobiš na trgu za ta denar 1 do 2 kg. Cene so bile krompirju staremu in novemu 9 do 9.50 din. mernik, oziroma 1.50 do 2 din. kg, čebuli 4 do 5 din., česnju 15 do 20 din., solati 3 do 6 din. kg, oziroma glaynatl 1 do 1.50 din., braziljanki 1 do 3 din. komad, stročjemu grahu 5 do 6 din., stročjim pasuljem 5 do 8 din. kg, ohrovtru 1 do 1.25 din., ohrovtovi repi 1 din. komad, maslinemu olju 26 do 28 din., bučnemu olju 17 do 20 din., mleku 3 do 3.50 din. liter, jajcam 1 do 1.25 din., karfijolu 3 do 16 din. komad, trapištvskemu siru 32 do 35 din. kg, sireku 3.25 do 8 din. komad, smetani 12 do 14 din. liter; jabolkom lanskim 10 do 14 din., hruškam 12 din., breskvam 28 do 30 din., marelicam 30 din., slivam 12 din. kg, pomarančam 1 do 3 din., limonam 0.50 do 1.50 din. komad, jagodam 6 do 7 din., borovnicam 4 din. liter. Kakor kmetje trdijo, je bilo in je letos kljub slabemu vremenu še precej sadja, kar ga niso pričakovali. — Lončena in lesena roba: To pot je bilo posebno mnogo košev in košar na prodaj. Cene so bile navadne 0.50 do 150 din. za komad. Lesenim vilam 15 do 20 din., grabljam 20 do 25 din., brezovim metlam 2 do 5 din. komad. — Cvetlice so se prodajale po 0.50 do 6 din., oziroma v lončih po 15 do 50 din. komad. Prodanih je bilo mnogo, kar znači, da se ljudstvo za nje zanima. Tudi palme so se prodajale v lončih po 25 do 60 din., seme pa po 2 din. komad. — Seno in slama: V sredo, dne 1. julija, so kmetje pripeljali samo 4 vozove sena na trg in so ga prodajali po 60 do 75 din., okoli 11. ure pa po 45 din. za 100 kg; v soboto, dne 4. julija, pa so pripeljali 18 vozov sena in 8 vozov slame. Ta dan pa so bile cene senu 62.50 do 75 din., slami pa 32.50 do 50 din. za 100 kg; slama se je tudi prodajala po 2 do 2.50 din. za snop.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejm dne 26. junija se je pripeljalo 91 svinj, 1 koza in 2 ovc. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 75 do 100 din., 7 do 9 tednov stari 125 do 220 din., 3 do 4 mesece 225 do 300 din., 5 do 7 mesecev stari 350 do 450 din., 8 do 10 mesecev stari 625 do 750 din., 1 leto stari 1100 din., 1 kg žive teže 12 do 14.50 din., 1 kg mrtve teže 15 do 17.50 din. Prodalo se je 63 komadov.

ZITNI TRG.

Trgovina z žitom je popolnoma zastala. Domaci konzum se vzdržuje kupovanja starega žita, ker pričakuje z novo žetvijo znižanja cen, v inozemstvo je pa vsak izvoz nemogoč vsled naraščanja dinarske vrednosti. Naši pasivni kraji, pred vsem Slovenija, še vedno uvažajo italijansko in amerikansko moko ter pšenico. Uvoz pa je neznaten, ker se vsled obilice drugih poljskih pridelkov in zelenjave moke le malo porabi. Prodajalci sedaj pridno ponujajo svoje blago, ker so uvideli, da bi samo izgubili, če ga še nadalje držijo. Cena je radi tega vsem žitnim vrstam precej padla. Zlasti je pada cena pšenici. Amerikanska pšenica se prodaja Franco Postojna po 3.85 din. za 1 kg in še ceneje. Sremsko in bačko pšenico ponujajo že po 3.20 din., postavljeni na nakladno postajo in proti takojšnjemu plačilu. Za novo pšenico se še ne delajo trgovski sklepki, ker kupci pričakujejo, da bo postala vsled nevarnosti madžarskega uvoza cenejša. — Enaka, kot s pšenico, je trgovina s koruzo, s to izjemo, da se je prodalo zadnji čas majhne količine v inozemstvo. Prodaja se v Zagrebu po 2.25 din. za 1 kg. — Trgovina z novim ovsom je precej živahna. Nudijo ga po 2.40 do 2.45 din. za 1 kg. — Enako živahna je trgovina z novim ječmenom. Ječmen za kromo se prodaja po 2.10 do 2.20 din., za pivovarne pa po 2.60 do 2.70 din. za 1 kg. — Moka je postala cenejša. Prodaja se mularica po 5.60 do 5.80 din. 1 kg. — Izgledi za novo žetev so izvrstni. Sicer se ne obeta rekorden pridelek, vsekakor bomo pa imeli zelo dobro srednjo žetev.

X. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov v inozemstvu. Žatec, ČSR, 2. 7. 1925. Stanje vobče dobro. Dve tretini vseh nasadov je dorastlo do vrha drogov in ima obilo krepkih panog, katere že kažejo tudi cvetni nastavek in cvetje. Tudi zaostala tretjina se prav dobro razvija. Uši se pomnožujejo in obrambno delo se tam nadaljuje, kjer je to potrebno. Cene od 3550 do 3650 ČK za 50 kg. — Ustek, ČSR., 30. 6. 1925. Stanje zelo različno. Poleg lepih veliko prav slabih. Ušivost se je nekoliko omejila. Obrambna dela se nadaljujejo. Padavine zelo potrebne. — Raudnice, ČSR., 27. 6. 1925. Vsled padavin je rastlina dosegla do vrha drogov. Letina bo neprimeroma manjša od lanske. Rastline so polne uši, katere preganjamo potom škopljjenja z tobačnim izvlečkom. Medena rosa se ne širi. Vendar se pa prikazuje rdeči pajek, ki je zelo nevaren. Tobačnega izvlečka se je že toliko porabilo, da ga komaj sproti naročujemo. — Prvi češkoslovaški strokovnjak g. Theodor Gaube piše dne 25. 6. 1925: Razmere za prodajo hmelja 1925 so zaradi tega prav ugodne, ker si pivovarji zbog visokih cen lani niso mogli nakupovati večjih zalog hmelja. Letina 1925 bo po množini le srednja; od vremena je odvisno, ali bo leta množina boljša ali slabša. Gotovo je pa, da se bode zaradi po-

manjkanja hmelja isti lahko prodajal po prav lepih cenah. — Leta 1920 vpeljana prepoved uvoza hmelja v Anglijo izgubi letos meseca avgusta svojo veljavnost in jo bode nadomestila primerena carina. — »Saazer Hopfen- und Brauer-Zeitung.«

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 56 do 57 din., francoski frank 2.70 do 2.80 din., italijanska lira 2.11 do 2.14 din., čehoslovaška krona 1.68 do 1.71 din., avstrijski šiling 800 do 812 din., švicarski frank 11.08 do 11.18 din., angleški funt 277 do 280 din. V Zürichu znaša vrednost dinarja 9 centimov.

E 515-25 16

Dražbeni oklic.

Dne 22. julija 1925 ob deseti dopoldne bo pri podpisanim sodišču v sobi št. 1 dražba zemljišča v l. štev. 196 k. o. Slov. Bistrica, t. j.: enonadstropne hiše s trgovsko opravo, z gospodarskim poslopjem in vrtom.

Cenilna vrednost 75.000 din., najmanjši ponudek 50.000 din., vrednost trgovske oprave 1200 din.

Pravice, ki ne bi pripuščale dražbe, je oglasiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnin v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobreri.

Drugače se pa opozarja na dražbeni oklic, ki je nabito na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Slov. Bistrici,

dne 26. 6. 1925.

810

E 133-25 Dražbeni oklic

Dne 5. avgusta 1925, dopoldne ob 9. uri, bo pri podpisanim sodišču v sobi št. 10 dražba nepremičnim zemljišča knjiga Ledinek v Slov. gor., v l. št. 23, cenilna vrednost 69.329 din. 80 p, vrednosti prtičline 4919 din., najmanjši ponudek 49.499 din. 20 p.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglasiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnin v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobreri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabito na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče Sv. Lenart v Slov. goricah,

dne 30. junija 1925.

808 3-1

ZASTAVLJALNICA — — GOSPOSKA ULICA 46

Licitacija

zastavnih predmetov se vrši dne 15. julija 1925. Prodali se bodo:

**efekti štev. 19.582 do 21.949
dragocenosti št. 25.200 do 27.966**

ki se do 11. julija ne prepišejo ali dvignejo. Dne 13. in 14. julija ostane zavod za vsak strankin promet zaprt.

MOKA

vseh vrst, kakor:

**pšenična,
ajdova,
krušna,
koruzni zdrob,
otrobi**

vedno v zalogi ter najceneje v trgovini

I. Lovrenčič & drug
v Križovcih pri Ljutomeru.

Somišljeniki inserirajte!

MALA OZNAILA.

Dva dijaka iz boljše hiše se sprejmet na zelo dobro hrano in sianovanje. — Karol Rošker Jože Vošnjakova ul. 22/I. 791

Viničar, oženjen, se tako sprejme na viničarijo grofa Atemsia Bubenberga pri Spielfeldu. Vpraša se v trgovini Swaty v St. Ilju.

Oskrbnik, poročen, se priporoča za poljedelstvo in živinorejo. Franjo Čehnar, Spičnik 34, posta Zg. Sv. Kungota. 797

Krepkega in močnega dečka, črez 165 cm visok, od poštenih kmečkih starišev, sprejme tako večja trgovina z mešanim blagom. Naslov v upravnosti Sl. Gospodarja. 806 z

Vajence sprejme takoj Franc Merc, kolarski mojster na Bregu pri Ptaju. 804 z

Ekonom, oženjen, z dobrimi spričevali, želi službe za vinogradno posestvo. Naslov v upravnosti. 803 5

Na stanovanje in hrano se z prihodnje šolsko leto sprejme dečku, pošteni starišev, ki bo v Mariboru obiskovala meščansko šolo. Naslov pove uprava lista. 793

Proda se zaradi selitve hiša v rtom in lepo njivo tik Meljske vojašnice, 3 minute od glavnega kolodvora, sposobna za vsega koga. Naslov pove uprava lista. 788

Posestvo, sposobno za vsega obrtnika, 5 oralov zemlje, hiša, klet, hlev, vrt, sadonosnik, hosta, vinska posoda, klučavničarsko orodje zraven ali posebej proda Anton Golobič, Drenovec Št. 15, Bizeško pri Brežicah.

Gostilna brez konkurence v vasi blizu Maribora z okoli 5 oralov prvoravnih njiv in travnikov se takoj odda. Martin Medvedec, kovač, Žiče 88, p. Loče pri Poljčanah. 800

Prodam hišo s 3 sobami, kuhinjo, kletjo, velikim vrtom in veliko klučavničarsko delavnico v Brežicah, pripravno za vsega drugo večjo obr. Naslov v upravnosti. 802 3

Kupiteli ali v najem vzetim želim hišo z manjšo trgovino tudi z gostilno. Šijanec, Kriševci pri Ljutomeru. 805

Čevljarska delavnica na Pesnici pri Mariboru z orodjem in stroji vred se daje dobremu delčnemu čevljariju proti jamstvu za orodje, v najem. Pojasnila daje Maks Smog in v Pesnici. 801

Trgovina z mešanim blagom in da v najem z blagom in inventarjem vred, eventualno se sprejme tudi družabnik, kateri mora biti več samostojno trgovino voditi. Gotovine mora imeti do 100.000 din. Kje, pove upravnost tega lista. 771 2

Proda se posestvo z mlinom brez konkurence. Ivan Kovač Cresnevec 1, Slov. Bistrica.

Nova dvonadstropna hiša s 4 stanovanji, vodovod, vrt, hlev se proda. A. Murko v Ptaju. 755 5-1

Koleselj, posebno lep in mesarski voz z olnatimi osmi se prodaja ali zamenjata za vino in pijačo. Gostilna Damiš, Studenci pri Mariboru. 809

Jesenove in orehove hlede lepe od 30 cm debelosti naprej brez grč kupuje proti takojšnjemu plačilu franko Maribor lesna trgovina Albin Paulič, Maribor-Karčevina, Praprotnikova ulica Št. 196. 778 2

Harmonike, prave dunajske v nedosegljivi kakovosti, kakor jih pri nas nikjer ne dobite in sicer polovico ceneje kakor drugod posreduje Jugopaket Maribor, kamor se je treba obrniti po cenični ter priložiti 1 Dinar za poštnino. Tudi ustema pojasnila daje pisarna v Jezdarski ulici 5. 743 3-1

Brusimo britve, škarje nože itd. Električna brusarna (v brivnici Koštomaj) Celje, Prešernova ulica 19. 116

Mehki okrogli les za žago kupejo proti takojšnjemu plačilu Matija Obran, Loška ulica Št. 15. Maribor. 664 6-1

Nove bicikle 2000 do 2250 in 2500 D, plašče in zračnice garnitura 250, 300 in 350 D, pumpe, dežne plašče 500 in 800 D, modro galico 1 kg 8.50 D, rafijo 15 D, cepilne in žepne nože, fajfe in vse vrste galantirjskega, špecerijskega in vrvarskega blaga prodaja R. Wračko, poštna hiša v Ptaju. 754 10-1

Pozor! Ravno došlo blago, ne ve cene. Platno, barhenti, druklačevina, svileni robci, suknje itd. Dobiva se najceneje pri Trpinu, Glavni trg 17. 49

Prvovrstni angleški in ostravski plinski koks na drobno in debelo dobavi po znatno znižanih cenah Mariborska mestna plinarna. 82

Razglas. Na podlagi sodnega edikta se vrši dne 14. julija ob 1. uri popoldne v Oplotnici sodna dražba 1 konja, 1 kreve, 1 svinje, polkrtega voza in 2 tovornih vozov, na kar se opozarja interesente. 773 2

Razglas. Na podlagi sodnega edikta se vrši dne 17. julija ob 8. uri zjutraj na licu mesta v Zrečah dražba 60 m² desk, na kar se opozarja interesente. 774 2

Razglas. Glasom edikta okr. sodišča v Celju se vrši dne 14. julija ob 10. uri v Lazah Št. 16. občina Dramlje, sodna dražba manufakturnega blaga in drugih stvari kakor 30 m sivega barhenta, 25 m ženskega blaga (druka), 2 moških hlač, 15 moških spajc, 60 komadov Franka, 100 špul belega sušanca, 20 kg namiznega olja, 2

HA-HA-HA

ne boš strgal, ne, imam močno obliko, ker sem kupil sukno v veletrgovini R. STERMECKI v Celju štev. 24 katera razpošilja trpežno sukno m D 60—, močen šejet m D 70—, fini kamgar m D 90—. Ilustrovani cenik z čez 1000 slikami se pošije vskemu zastonj, vzorci od sukna, kamgarne in razne manufakturne robe pa samo za 8 dni na ogled. Kdor pride z vlakom osebno kupovat, dobi nakupu primerno povrnite vožnje. Naročila čez D 500— pošt. prost. Trgovci engros cene.

Razpis.

Zupanstvo trga Središče ob Dravi razpisuje ofertno licitacijo

za prodajo

občinskega mlina in žage, s stiskalnico za olje, stanovanjsko hišo, gospodarskim poslopjem, vrtom in travnikom.

Pogoji so na vpogled med uradnimi urami v obč. pisarni.

Pismene ponudbe v zaprtih kuvertih z naslovom: »Ponudba za nakup občinskega mlina in žage v Središču ob Dravi« je vložiti najkasneje do vstetega 31. julij 1925 do 17. ure.

Zupanstvo občine trga Središče ob Dravi,
dne 30. junija 1925. 784 3—1

E 111-24.

Dražbeni oklic.

V sled sklepa z die 28. 5. 1925, opr. štev. S 14-25-12, se bo prodajalo pri Sv. Trojici v Slov. gor. v hiši štev. 31, zne 19., 20. in eventuelno dne 21. julija 1925 dopoldne ob 9. uri na javni dražbi razno manufaktурno, špecijsko, inventurno in drugo blago.

K draženju se bo začelo vsakikrat pozivati šele pole ure po zgoraj navedeni uri, med tem časom se pa lahko ogleda navedeno blago.

Okrajno sodišče Sv. Lenart v Slov. gor., odd. II., dne 16. 6. 1925. 798

E 600 24

15

Dražbeni oklic.

Na podlagi sklepa z dne 10. 10. 1924 S 6-24-56, se edudi v Slov. Bistrizi št. ... na dan 25. julija 1925, dop. ob 9. uri

javna sodna dražba

v konkurzni sklad »Bistrica«, Prve jugoslovenske tovarne za gumbe in kovinske predmete, družbe z o. z., v Slov. Bistrici, spadajočih industrijskih izdelkov, kakor galalitnih, bisernih, roženih in kovinastih gumbov ter raznega galerijskega blaga, cenjenih na 101.855 din. 90 para.

Za dražbo so merodajna določila § 277 in 278 i. z.

Cenilni zapisnik je na vpogled med uradnimi urami pri podpisanim sodišču in na dan dražbe.

Premičnine, navedene v cenilnem zapisniku, se lahko vpogledajo v hiši št. ... v Slov. Bistrici.

Okrajno sodišče v Slov. Bistrici, oddel. II., dne 26. 6. 1925. 787

KOMATI

in opreme za konje za lahko in težko vožnjo, dežne plahte za konje in vozove, svetilke za kočije, ovratniki, nagobčniki za pse. Dalje velika izbera kovčekov in torbic za potovanje, nahrbtniki, gamaše, gonilni jermenji za mline, žage itd. Popravila se sprejemajo ter točno in solidno izvršijo.

Ivan Kravos
Maribor

Trgovina in zaloga: Sedlar. in torbar. del.: Aleksandrova c. 13. Slomškov trg štev. 6.

**Priporoča se
Tiskarna sv. Cirila v Mariooru.**

Za poljske križe

si mnogi želijo Kristusove podobe (korpus). Da ustreže ljudem, jih je oskrb la Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, kjer se dobijo po sledečih cenah: 65 cm veliki po 550 D, 75 cm veliki po 600 D, 80 cm veliki po 700 in 800 D, 90 cm veliki po 800 D, 100 cm veliki po 950 D in po 1280 D, 120 cm veliki 1700 D.

Stenski križi

z leseno podobo (korpusom) stanejo: Velikost 20 cm po 42 in 77 D, 25 cm po 55 in 90 D, 30 cm po 77 in 100 D, 35 cm po 96 in 115 D, 40 cm po 140 D.

Stenski križi

s kovinasto podobo stanejo v raznih velikostih po 4, 12, 18 in 24 D.

Stoječi križi

s kovinasto podobo stanejo v raznih velikostih in izpeljavah po 22, 24, 28, 30 in 36 D. Izpeljava je zelo okusna in solidna ter se toplo priporoča, da si vsak, kdor križe potrebuje, ist kUPI v Tisk. sv. Cirila v Mariboru.

**A VI
gospod ?**

mar nečete končno skrbiti da ne postanete plešastil. In kot nežen soprog in oče nekaj storiti za pravilno nego las Vaše soproge in otrok? Poizkusite torej LEKARNARJA FELLERA ELSA-POMADO ZA LASE, preizkušeno sredstvo za nego las katero odstrani prhlaj in zabrani prerano izpadanje in osvetlost las, stori lase voljne in lesketajoče tako, da se morejo česati lepe frizure.

Z A POIZKUS 2 lončka z zavojnino in poštino 36 dinarjev, toda le tedaj, ako se denar pošlje vnaprej. Po povzetju stane 10 dinarjev več, torej 45 dinarjev. Narodna nasloviti na:

EUGEN V. FELLER, lekar,

v Stubici Donji, Elsatrg 341, Hrvatska.

ELSA-SPIRIT ZA LASE krepi laščice. ELSA-KATRANOVO-MILO je izvrstno za pranje las. ELSA-MILO ZA BRITJE nudi pri britju največjo ugodnost. ELSA-VODA ZA ZOBE stori zobe bele kot biser.

V Ptiju, Panonska ulica 5, l. n.

v starji vojašnici za magistratom, v neposredni bližini pošte je otvoril

Anton Carli, notar,

svojo notarsko pisarno kot naslednik bivših notarjev gg. Filafere, Strafelle odnosno dr. Grobelnika.

Tam urejuje vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, od 8.—12. ure dopoldne in 2.—5. ure popoldne.

Anton Carli, notar,

Dobro boste hodili!

v Sutinerjevičevljih! Cevlj tvrdke Sutiner je nenačenostljive trajnosti, čvrstosti, moderen in eleganten, a pri tem pocenil. Skrbno izdelan iz imbranega dobrega usnja! Ime Sutiner je garancija za dobroto in solidnost!

Tudi polučevlje in sandale, enako tudi bogato izbrinje srajce, naramnice, športnih kap, vam nudi bogato ilustrirani cenik, s katerim najdete tudi vsakovrstno jedilno orodje, škarje, žepne nože, doze za cigarete in tobak, kresila, verižice in krstne obeske. Pošljite 2 dinarja za cenik na

RAZPOŠILJALNIČ H. SUTTNER

V LJUBLJANI št. 992, Slovenija.

Pri tej priliki se lahko se lahko naroči Fellerjeva Elsa-mila v 5 vrstah: Lilijino-mlečno, glicerino, beraksove, katranove in milo za britje.

D E N A R

si prihranite, ako kupite manufakturno blago

v Celju „Prisolcu“

Stalno ogromna zaloga vsakovrstnega svežega blaga, kakor: sukno za moške, volneno za ženske, hlačenje, tiskovino, baržun, barhent, belo platno, rujavo platno, zogavice, pavola, vsakovrstno moško ter že ko perila, brisalke, odeje, dežni plašči, cefir in plastično platno za srajce, klot, čepice in naglavne muti,

ne upustite se prepričati! Za obilen obisk se pripremite!

Alojz Drofenik

Glavni trg 9 Celje Glavni trg 9

Postrežba točnal

Mera obilna!

APNO

in magorja, Portlandcement v vsaki množini in značaj
noge. Traverze in vsa druga železnina se kupi ceneje kot
drugod v staroznani

veletrgovini z železnino in gradivnim
materijalom

I. Andraschitz

Vodnikov trg Maribor Vodnikov trg

Zastoni

in poštnine prosto se pošije takoj kramni
cenik z več tisoč slikami. — Pišite ne-
mudoma ponj v

Prvo gorenjsko razpošiljalno

Ivan Savnik

Kranj—Slovenija.

Vzorci raznega blaga za obeske se pošljajo na ogled.

MOSTIN

v izdelovanje zdrave in dobre
domače pijače se zopet dobri
samo pri edinem izdelovalcu
Maks Wolfram, med. drogerija,
Maribor, Gospaska ul. 33.
Cene ene steklenice za 150 litrov
domače pijače z zavojnino in poštnino 30 D. 758 3-1

Kurje oti.

Zaščitni znak.
Dobi se v lekarnah in droge-
riah ali naravnost v tovarni in
glavnem skladišču
M. Hrnjak, lekarnar
Sisak.

Claven je mast.

Denar naložite

na najboljše in najvernejše pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici r. z. z n. z.

v Mariboru, Stolna ulica št. 6.

ki obrestuje hranilne vloge po

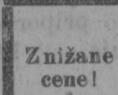
8% in 10%

oziroma po dogovoru.

FERDO SMOLA.

Tovarniška zaloga — Sv. Jurij ob južni železnici.

Vsakovrstne mlatilnice, — sadni mlini,
gapeljni, slamoreznice, plugi, brane itd.

Zahtevajte cenikel!

Naložite denar le pri

Ljudski posojilnici v Celju

registrirani zadružni z neomejeno zavezom.

Cankarjeva ulica 4, poleg davkarije

(poprej pri Belem volcu)

kjer je najbolj varno naložen in se najvišje
obrestuje. — Rentni in invalidni davek plačuje
posojilnica.

Vrhunec fino mehanike. Prvorazredni
moderni brzo-pisalni stroj. Večletno
jamstvo. Brezkonkurenčni pisalni stroj
sedanjosti je edino

STOEWER-RECORD

LUD. BARAGA
Ljubljana, Selenburgova ulica 6/I.

Specijalna mehanična delavnica za popravo pisalnih, računskega, razmno-
ževalnih strojev. Hektografski zvitki, barvni trakovi, ogljeni in povoščeni
papir vedno v zalogi.

Velika efektna loterija v Ptiju

v korist novih orgelj v cerkvi sv. Petra in Pavla.
Lotterija obsega 250 lepih dobitkov v skupni vrednosti

50.000 Din.

Vrši se 26. julija 1925.

Prvi in glavni dobitek je **lep mlad konj.**

1. Šivalni stroj (Singer)	16. Blago za moško obliko
2. Kolo (bicikl)	11. Blago za žensko obliko
3. Cela kravja koža, ustroj. za podplate	12. Žepna ura
4. Polovnjak vina (3 hl)	13. Vreča moke
5. Namizni servis	14. Klafta drv
6. Bala belega platna	15. Vsi zvezki Jurčičevih spisov (vezani)
7. Prašič	16. Servis za vino
8. Kuhinjska garnitura	17. Servis za pivo
18. Zaboj mila itd. itd.	

Srečka stane samo 5 Din. — Dobijo se pri župnem
uradu Sv. Peter in Pavel v Ptiju.

Zadružna gospodarska banka d. d.,

Podružnica v Mariboru.

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandroya cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje! — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tek. računu.

Pooblaščeni prodajalec sreček državne razr. loterije.